

VALTIONEUVOSTON ASETUS KAIVOSTOIMINNASTA**1. Tausta**

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta. Esitys liittyy 1.6.2023 muutoslalla 505/2023 voimaantulleeseen kaivoslain (621/2011) uudistukseen, jonka lähtökohtana oli ympäristönsuojelun tason parantaminen, kaivosten toimintaedellytysten varmistaminen sekä paikallisen hyväksyttävyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen. Lain muutoksen myötä tuli tarpeelliseksi valmistella uusi valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta. Voimassa oleva valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012) on säädetty vuoden 2011 kaivoslain uudistuksen yhteydessä.

Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta on yleinen kaivoslain säännöksiä täsmentävä asetus, jossa säädetään muun muassa malminetsintään, kullanhuuhdontaan ja panttaukseen liittyvistä ilmoitusmenettelyistä, lupamenettelyistä sekä kaivosten vuosittaisesta toimintaan liittyvästä selvityksestä, louhintakorvauksen vahvistamista varten annettavista tiedoista, kaivostoimituksen rekisteröinnin ilmoittamisesta sekä kaivosviranomaisen päätöstä koskevasta valituksesta ilmoittamisesta.

2. Yleisperustelut

Asetuksen sisältö vastaisi pääosin nykyisin voimassaolevaa asetusta, mutta siihen tehtäisiin lakiuudistuksen edellyttämät sekä muut tarpeelliset muutokset.

Kaivoslain uudistuksessa lakia muutettiin siten, että kaivosluvan myöntämisen edellytyksenä on kunnan hyväksymä kaava ja että muut elinkeinot otetaan lupaharkinnassa aiempaa paremmin huomioon. Kiinteistön omistajan aseman parantamiseksi ja alueen asukkaiden kokemien haittojen vähentämiseksi lakiin tehtiin tiukennuksia malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista koskeviin edellytyksiin, muun muassa edellyttämällä maanomistajien suostumusta, kun malminetsintälupa on ollut voimassa kymmenen vuotta. Lisäksi muutoksella yleisön tiedonsaantioikeuksia pyrittiin parantamaan vuosittain pidettävillä avoimilla yleisötilaisuuksilla. Varaussäntelyyn tehtiin useita muutoksia, kuten varausajan lähtökohtainen lyhentäminen.

Lain vakuussäntelyyn tehtiin tiukennuksia ja kaivostoiminnan lopettamista koskevaa säntelyä muutettiin siten, että kaivoksen vaiheittainen sulkeminen otetaan huomioon kaivostoiminnan aikana nykyistä paremmin ja kaivoksen lopullinen sulkeminen toteutetaan vastuullisesti.

Saamelaisten oikeuksia alkuperäiskansana koskeviin kaivoslain säännöksiin tehtiin muutoksia muun muassa täsmennyksillä luvan hakijan selvitysvelvollisuuteen ja asian selvittämistä koskevaan yhteistyömenettelyyn. Lakiin säädettiin myös kaivosrekisteriä koskeva erillinen säännös.

Useat lain muutoksista edellyttävät tuekseen asetustasoista tarkentavaa säntelyä. Uudistuksessa lakiin säädettiin uusia asetuksenantovaltuuksia siten, että valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä etsintätöihin ja malminetsintään liittyvistä ilmoitusmenettelyistä, yleisölle avoimien tilaisuuksien sisällöstä ja menettelyistä, kullanhuuhdonta-, malminetsintä- ja kaivosluvuissa annettavista määräyksistä, varauspäätöksen sisällöstä, kaivoslupa- liitettävästä kartasta, vakuuden määrän laskemisesta, alueen kunnostamisesta kaivostoiminnan päätyttyä, kaivosrekisteriin tallennettavista tiedoista sekä panttaustodistusten sisällöstä.

Asetus annettaisiin kaivoslain nojalla. Asetuksella kumottaisiin voimassa oleva kaivostoiminnasta annettu valtioneuvoston asetus 391/2014.

Työ- ja elinkeinoministeriö sekä saamelaiskäräjät ovat käyneet asetuksesta saamelaiskäräjälain (974/1995) 9 §:n mukaiset neuvottelut. Neuvotteluita käytiin tammikuussa 2024, marraskuussa 2024 sekä elokuussa 2025 oikeusministeriön neuvotteluvollisuudesta vahvistamien ohjeiden mukaisesti.

3. Toimivalta

Kaivoslain 8 §:n 3 momentin mukaan tarkempia säännöksiä voidaan antaa etsintätöihin liittyvän näytteenoton ilmoitusmenettelystä.

Kaivoslain 12 §:n 5 momentin mukaan tarkempia säännöksiä 12 §:n mukaisesta malminetsintään sekä malminetsintäalueen maastotöihin ja rakennelmia koskevasta ilmoitusmenettelystä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 13 §:ssä säädetään malminetsintäalueen maa- ja kiviainesjätettä koskevista toimenpiteistä. Pykälän 2 momentin mukaan malminetsintäluvan haltijan on laadittava 1 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma, johon on sisällytettävä tiedot alueen ympäristöstä, maa- ja kiviainesjätteistä, jätealueista, vaikutuksista ympäristöön, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tehtävistä toimista, toiminnan tarkkailusta ja toiminnan lopettamiseen liittyvistä toimista. Jätehuoltosuunnitelmaa ei kuitenkaan vaadita, jos luvanhaltijan on laadittava sellainen ympäristönsuojelulain nojalla. Pykälän 3 momentin mukaan tarkempia säännöksiä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman tavoitteista ja sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 14 §:n 2 momentissa säädetään malminetsintäluvan haltijan velvollisuudesta järjestää yleisölle avoin tilaisuus, jossa annettavan selvityksen sisällöstä säädetään momentin 1-4) kohdissa. Pykälän 3 momentin mukaan tarkempia säännöksiä selvityksissä annettavista tiedoista sekä yleisölle avoimesta tilaisuudesta ja sen sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 15 §:ssä säädetään malminetsintäalueen jälkitoimenpiteistä ja niihin liittyvistä ilmoitusvelvollisuuksista. Pykälän 5 momentin mukaan tarkempia säännöksiä malminetsintäalueen jälkitoimenpiteistä ja ilmoitusmenettelystä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 18 §:ssä säädetään kaivosluvan haltijan velvollisuuksista. Pykälän 2 momentin mukaan Kaivosluvan haltija on velvollinen vuosittain toimittamaan kaivosviranomaiselle selvityksen esiintymän hyödyntämisen laajuudesta ja tuloksista sekä ilmoittamaan, jos tiedot mineraalivarannoista muuttuvat olennaisesti. Tarkempia säännöksiä kaivosviranomaiselle toimitettavista tiedoista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella. Pykälän 3 momentin mukaan kaivosluvan haltija on velvollinen vuosittain järjestämään yleisölle avoimen tilaisuuden, ellei tilaisuuden järjestämisestä ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Momentin 1 ja 2 kohdissa säädetään yleisesti eräistä asioista, joista tilaisuudessa on kerrottava. Pykälän 4 momentin mukaan tarkempia säännöksiä yleisölle avoimesta tilaisuudesta ja sen sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 27 §:ssä säädetään kullanhuhdonta-alueen maastotöitä koskevasta ilmoituksesta. Sen 3 momentin mukaan tarkempia säännöksiä ilmoitusmenettelystä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 28 §:n 2 momentin mukaan kaivosviranomaisen on vuosittain järjestettävä yleisölle avoin tilaisuus, jossa on esitettävä selvitys kullanhuhdonta-alueen perustavasta kullanhuhdonnasta sekä kullanhuhdonnan vaikutuksista poronhoidolle, muille elinkeinoille, saamelaisten asemalle alkuperäkansana saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kolttalain mukaisille oikeuksille kolttala-alueella. Pykälän 3 momentin mukaan tarkempia säännöksiä selvityksissä annettavista tiedoista sekä yleisölle avoimesta tilaisuudesta ja sen sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 29 §:ssä säädetään kullanhuhdonnan jälkitoimenpiteistä ja niihin liittyvistä ilmoituksista. Pykälän 3 momentin mukaan tarkempia säännöksiä kullanhuhdonnan jälkitoimenpiteistä ja ilmoitusmenettelystä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 30 §:n 4 momentin mukaan tarkempia säännöksiä kullanhuuhdonta-alueen lopputarkastuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 34 §:ssä säädetään lupahakemuksista liittyen malminetsintälupiin, kaivoslupiin ja kullanhuuhdontalupiin. Pykälän 8 momentin mukaan tarkempia säännöksiä lupahakemuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 35 §:n 4 momentin mukaan tarkempia säännöksiä kaivosaluelunastuslupaa koskevasta hakemuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 37 §:ssä säädetään lupahakemuksia koskevista lausunnoista. Pykälän 5 momentin mukaan tarkempia säännöksiä lupahakemuksesta pyydetävistä lausunnoista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 38 §:ssä säädetään asian selvittämisestä ja yhteistyömenettelystä saamelaisten kotiseutualueella, koltta-alueella ja erityisellä poronhoitoalueella. Pykälän 6 momentin mukaan tarkempia säännöksiä yhteistyömenettelystä ja arvioinnin sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 39 §:ssä säädetään muistutuksista ja mielipiteistä. Pykälän 4 momentin mukaan kaivosviranomaisen on 1-3 momentissa säädetyn lisäksi järjestettävä yleisölle avoin tilaisuus muistutusten ja mielipiteiden tekemisen tueksi, kun kyseessä on kaivoslupaa, kaivosluvan muuttamista tai kaivosluvan voimassaolon jatkamista koskeva hakemus, ellei tilaisuuden järjestämistä ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Tilaisuudessa on annettava selvitys lupahakemuksen sisällöstä. Tarkempia säännöksiä tilaisuudesta ja sen sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 40 §:ssä säädetään lupahakemuksesta tiedottamisesta. Sen mukaan lupaviranomaisen on annettava malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdontalupaa koskeva hakemus tiedoksi julkisella kuulutuksella. Pykälän 6 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kuulutukseen sisällytettävistä asioista ja kuulutuksen julkaisemisesta.

Kaivoslain 44 §:ssä säädetään varausilmoituksesta. Pykälän 5 momentin mukaan tarkempia säännöksiä varausilmoituksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 51 §:ssä säädetään malminetsintäluvassa annettavista määräyksistä. Pykälän 4 momentin mukaan tarkempia säännöksiä malminetsintäluvassa annettavista määräyksistä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 52 §:ssä säädetään kaivosluvassa annettavista määräyksistä. Sen 4 momentin mukaan tarkempia säännöksiä kaivosluvassa annettavista määräyksistä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 54 §:ssä säädetään kullanhuuhdontaluvassa annettavista määräyksistä. Sen 3 momentin mukaan tarkempia säännöksiä kullanhuuhdontaluvassa annettavista määräyksistä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 55 §:ssä säädetään varauspäätöksestä. Pykälän 4 momentin mukaan tarkempia säännöksiä varauspäätöksen sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 56 §:ssä säädetään lupapäätöksen sisällöstä. Pykälän 4 momentin mukaan tarkempia säännöksiä lupapäätöksen perusteluista ja liitekartasta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 61 a §:ssä säädetään maanomistajan suostumuksesta malminetsintäluvun voimassaolon jatkamiselle. Pykälän 3 momentin mukaan tarkempia säännöksiä maanomistajasuostumuksen antamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 66 §:ssä säädetään hakemuksesta luvan voimassaolon jatkamiseksi. Sen 2 momentin mukaan tarkempia säännöksiä luvan voimassaolon jatkamista koskevasta hakemuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 68 §:ssä säädetään kaivosluvan raukeamisesta ja raukeamisen lykkäämisestä. Pykälän 3 momentin mukaan lupaviranomainen voi 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa enintään kahdesti lykätä kaivosluvan raukeamista ja antaa uuden määräajan kaivostoiminnan aloittamiseksi tai määräajan toiminnan jatkamiseksi. Luvan raukeamista voidaan lykätä enintään yhteensä kymmenellä vuodella. Kaivosluvan haltijan on toimitettava lupaviranomaiselle hakemus ennen kaivosluvan raukeamista sekä hakemuksessa esitettävä syy määräajan myöntämiselle ja suunnitelma kaivostoiminnan aloittamiseksi tai jatkamiseksi. Tarkempia säännöksiä hakemuksesta voidaan momentin mukaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 71 §:ssä säädetään kaivosalueenastusluvan voimassaolosta. Pykälän 2 momentin mukaan valtioneuvosto voi myöntää määräajan voimassa olevalle kaivosalueenastusluvalla jatkoaikaa toistaiseksi tai määräajaksi noudattaen vastaavasti, mitä kaivosluvan voimassaolon jatkamisesta 63 §:ssä säädetään. Luvan voimassaolon jatkamista varten valtioneuvostolle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus ja lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset. Momentin mukaan tarkempia säännöksiä hakemuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 73 §:ssä säädetään luvan siirrosta. Malminetsintäluva, kaivoslupa ja kullanhuuhdontalupa voidaan siirtää toiselle. Pykälän 2 momentin mukaan luvanhaltija voi hakea luvan siirtoa tekemällä asiasta hakemuksen kaivosviranomaiselle. Momentin mukaan tarkempia säännöksiä hakemuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 93 §:ssä säädetään kaivostoimituksen rekisteröinnistä. Pykälän 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kaivostoimituksen rekisteröinnistä.

Kaivoslain 100 §:ssä säädetään louhintakorvauksesta. Pykälän 8 momentin mukaan tarkempia säännöksiä louhintakorvauksen vahvistamista ja tarkistamista koskevasta hakemuksesta, louhintakorvauksen määrittämisen perusteista ja kaivosviranomaiselle louhintakorvauksen vahvistamista varten toimitettavista tiedoista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 107 §:ssä säädetään vakuudesta malminetsintää ja kullanhuuhdonta varten. Pykälän 3 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vakuudesta.

Kaivoslain 108 §:ssä säädetään vakuudesta kaivostoiminnan lopettamista ja eräitä poikkeavia tilanteita varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vakuuden määrän laskemisesta.

Kaivoslain 119 §:ssä säädetään kaivoskartasta. Pykälän 4 momentin mukaan tarkempia säännöksiä kaivoskartasta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 122 §:ssä säädetään kaivosturvallisuuslupahakemuksesta. Pykälän 4 momentin mukaan. Tarkempia säännöksiä kaivosturvallisuuslupahakemuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 143 §:ssä säädetään alueen kunnostamisesta. Pykälän mukaan kaivostoiminnan harjoittajan on viimeistään kahden vuoden kuluttua kaivostoiminnan päättymisestä saatettava kaivosalue ja kaivoksen apualue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, huolehdittava niiden kunnostamisesta, siistimisestä ja maisemoinnista sekä suoritettava kaivosluvassa ja kaivosturvallisuusluvassa määrätyt toimenpiteet siten, että suljetusta kaivoksesta ei aiheudu merkittäviä haitallisia vaikutuksia ihmisten terveydelle tai ympäristölle. Pykälän 2 momentin mukaan tarkempia säännöksiä alueen kunnostamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 144 §:ssä säädetään louhittujen kaivosmineraalien sekä kaivoksen laitteistojen, laitteiden, rakennusten ja rakennelmien poistamisesta. Pykälän 3 momentin mukaan tarkempia säännöksiä louhittujen kaivosmineraalien sekä kaivoksen laitteistojen, laitteiden, rakennusten ja rakennelmien poistamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 145 §:ssä säädetään kaivostoiminnan lopettamistoimenpiteitä koskevasta ilmoituksesta. Pykälän 3 momentin mukaan tarkempia säännöksiä ilmoitusmenettelystä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 146 §:ssä säädetään lopputarkastuksesta. Pykälän 6 momentin mukaan tarkempia säännöksiä lopputarkastuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 170 §:ssä säädetään kaivosrekisteristä. Pykälän 3 momentin mukaan kaivosrekisteriin tallennettavista tiedoista voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Kaivoslain 174 §:ssä säädetään panttauksesta. Pykälän mukaan luvanhaltija voi pantata kaivoslupaan perustuvan kaivosmineraalien hyödyntämisoikeuden tai malminetsintälupaan perustuvan etuoikeuden. Panttioikeus tulee voimaan, kun kaivosviranomaisen saa luvanhaltijalta kirjallisen ilmoituksen panttauksesta. Kaivosviranomaisen antaa ilmoituksen vastaanottamisesta todistuksen luvanhaltijalle. Pykälän 3 momentin mukaan tarkempia säännöksiä ilmoitusmenettelystä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

4. Yksityiskohtaiset perustelut

1 luku

Malminetsintä

1 §. *Ilmoitus etsintätöihin liittyvästä näytteenotosta.* Pykälä vastaisi voimassaolevan asetuksen 1 §:ää. Pykälässä säädetään tarkemmin kaivoslain 8 §:n mukaisesta etsintätöihin liittyvästä näytteenottoa koskevasta ilmoitusmenettelystä. Kaivoslain 8 §:n mukaan etsintätöistä vastaavan on ennen 7 §:ssä tarkoitetun näytteenoton aloittamista tehtävä kirjallinen ilmoitus etsintätöiden kohteena olevan alueen (etsintäalue) kuuluvan kiinteistön omistajalle ja haltijalle, jonka etua tai oikeutta asia saattaa koskea. Lisäksi poronhoitolain 2 §:n 1 momentissa tarkoitetulla poronhoitoalueella etsintätöistä vastaavan on tehtävä ilmoitus myös alueen paliskunnalle.

2 §. *Malminetsintäalueella tapahtuvista maastotöistä, kiinteistön omistajan suostumuksella tapahtuvasta malminetsinnästä ja rakennelmista ilmoittaminen.* Pykälä vastaisi pääosin voimassaolevan asetuksen 2 §:ää, mutta siihen tehtäisiin eräitä päivityksiä.

Pykälän 1 momentissa säädetään tarkemmin kaivoslain 12 §:n 1 momentin mukaisesta maastotöitä koskevasta ilmoituksesta ja kaivoslain 12 §:n 4 momentin mukaisesta kiinteistön omistajan suostumuksella tapahtuvaa malminetsintää koskevasta ilmoituksesta. Säännöksessä luetellaan ne asiat, jotka ilmoituksessa on oltava sekä ilmoituksen ajankohdasta.

Pykälän 1 momentissa on säädetty tiedoista, jotka on esittävä maastotöitä ja kiinteistön omistajan suostumuksella tapahtuvaa malminetsintää koskevassa ilmoituksessa. Momentin kohta 7 olisi uusi. Sen mukaan ilmoituksesta olisi käytävä ilmi suunnitelma jälkihoitotoimenpiteistä.

Pykälän 2 momentissa on säännös niistä asioista, jotka on mainittava väliaikaisia rakennelmia koskevassa ilmoituksessa.

Pykälän 3 momentin mukaan ilmoitus on tehtävä vähintään kaksi viikkoa ennen toiminnan aloittamista. Vaatimus ilmoituksen tekemisestä viimeistään kaksi viikkoa ennen maastotöiden aloittamista olisi uusi. Ilmoitukseen olisi liitettävä kartta, johon on merkitty alue, jolla kyseessä olevia toimenpiteitä tullaan tekemään.

Pykälän 4 momentin mukaan ilmoitukseen tulee lisäksi liittää tiedot toimintaa koskevista luvista.

3 §. *Malminetsintäalueen kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma.* Ehdotettu pykälä vastaisi voimassaolevan asetuksen pykälää 3 §. Pykälässä säädetään kaivoslain 13 §:n mukaisesta malminetsintäalueen kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman sisällöstä. Pykälä täydentää osaltaan kaivannaisjättedirektiivin implementointia.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin mitä malminetsintäalueen kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmassa olisi otettava huomioon.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin asioista, joita jätehuoltosuunnitelman tulisi kattaa kaivoslain 13 §:ssä säädetyn lisäksi.

Pykälän 3 momentin mukaan jätehuoltosuunnitelmassa on lisäksi esitettävä muut sellaiset tiedot, jotka olisivat tarpeen sen arvioimiseksi, että maa- ja kiviainesjätteen synnyn ehkäisy ja haitallisuuden vähentäminen sekä jätteen käsittely on järjestetty kaivoslain ja tämän asetuksen mukaisesti.

4 §. *Selvitys malminetsintäalueen tutkimustöistä ja – tuloksista.* Pykälän 1 momentissa on nykyistä vastaava säännös kaivoslain 14 §:ssä tarkoitetussa vuosittaisessa malminetsintäalueen tutkimustöitä ja –tuloksia koskevassa selvityksessä annettavista tiedoista. Selvityksen pyytäminen on osa kaivosviranomaisen valvonta – ja seurantavelvollisuutta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin uudesta malminetsintäluvan haltijan velvollisuudesta.

Malminetsintäluvan haltijan on järjestettävä vuosittain yleisölle avoin tilaisuus, jossa on annettava selvitys suoritetuista tutkimustöistä – ja tuloksista. Tämä selvitys voi perustua esimerkiksi luvanhaltijan kaivosviranomaiselle antamaan selvitykseen, mikäli se on ajantasainen. Lisäksi on selostettava suoritettujen tutkimustöiden ympäristö- ja muista vaikutuksista, tulevista tutkimustöistä sekä näiden tulevien tutkimustöiden arvioituista ympäristö – ja muista vaikutuksista.

Pykälän 3 momentin mukaan tilaisuus voidaan järjestää etäyhteyden välityksellä. Toisaalta lain perustelujen mukaisesti (HE 126/2022 vp s. 91) tilaisuuden järjestämiselle paikkakunnalla tai verkkotilaisuuden ja paikkakunnalla järjestettävän tilaisuuden yhdistelmänä ei ole estettä.

Pykälän 4 momentin mukaan yleisölle avoimen tilaisuuden tulisi palvella alueen asukkaiden, metsähallituksen, alueen kuntien, muiden viranomaisten, kansalaisjärjestöjen sekä saamelaisen kotiseutualueella saamelaiskäräjien, koltta-alueella kolttien kyläkokouksen sekä poronhoitoalueella asianomaisten paliskuntien tietotarpeita.

5 §. *Malminetsinnän jälkitoimenpiteet.* Pykälä olisi uusi. Pykälässä täsmennettäisiin kaivoslain 15 §:ssä tarkoitettuja malminetsinnän jälkitoimenpiteitä. Luettelo toimenpiteistä selkeyttää toiminnanharjoittajilta edellytettävien jälkihoitotoimenpiteiden alaa. Pykälän 7 kohdan perusteella kaivosviranomaisen olisi mahdollista määrätä myös muista kuin 1–6 kohdissa luetelluista välttämättömistä jälkihoitotoimenpiteistä tarpeen mukaan.

6 §. *Malminetsinnän jälkitoimenpiteistä ilmoittaminen.* Pykälä vastaisi voimassaolevan asetuksen 5 §:ää. Pykälässä säädetään kaivoslain 15 §:n mukaisesta malminetsintäalueen jälkitoimenpiteisiin liittyvästä ilmoitusmenettelystä.

7 §. *Malminetsintäluvan tutkimustyöselostus ja tutkimukseen liittyvä tietoaineisto.* Pykälä vastaisi voimassaolevan asetuksen 6 §:ää. Pykälässä säädettäisiin malminetsintäluvan raukeamisen jälkeen toimitettavan tutkimustyöselostuksen ja tutkimukseen liittyvän tietoaineiston sisällöstä.

2 Luku

Kullanhuuhdonta

8 §. *Kullanhuuhdonta-alueen maastotöistä ilmoittaminen.* Pykälässä säädettäisiin kullanhuuhdonta-alueen maastotöitä koskevasta ilmoitusmenettelystä. Pykälä vastaisi voimassaolevan asetuksen 7 §:ää.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin asioista, jotka olisi esitettävä maastotöitä koskevassa ilmoituksessa.

Pykälän 3 momentin mukaan ilmoitukseen olisi liitettävä kartta, johon on merkitty alue, jolla maastotöitä tullaan tekemään.

Kaivosviranomainen voisi ohjeistuksella antaa tarkempia tietoja kaivoslain 27 §:n mukaisen ilmoituksen laatimisesta.

9 §. *Kullanhuuhdonta-alueen kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma.* Pykälä vastaisi voimassaolevan asetuksen 8 §:ää.

10 §. *Kullanhuuhtojen vuosittain antama selvitys.* Pykälä vastaisi voimassa olevan asetuksen 9 §:ää. Pykälä sisältäisi ne tiedot, jotka kultanhuuhtoja olisi velvollinen toimittamaan vuosittain kaivosviranomaiselle kaivoslain 28 §:n mukaan. Tietojen perusteella kaivosviranomainen pystyisi selvittämään kultanhuuhdonta-alueella suoritettujen tutkimustöiden määrän ja laadun.

Tietojen perusteella kaivosviranomainen pystyisi arvioimaan kaivoslain 67 §:n mukaisia kultanhuuhdentaluvan raukeamisen perusteita ja kaivoslain 65 §:n mukaisen kultanhuuhdentaluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksiä.

Pykälän 2 momentin mukaan selvitys olisi toimitettava kaivosviranomaiselle seuraavan kalenterivuoden maaliskuun loppuun mennessä

11 § *Kullanhuuhdonta koskeva vuosittainen yleisölle avoin tilaisuus.* Pykälä olisi uusi. Pykälässä annettaisiin tarkemmat säännökset kaivoslain 28 §:n tarkoittamasta kultanhuuhdonta koskevasta yleisölle avoimesta tilaisuudesta.

Tilaisuudesta olisi ilmoitettava Metsähallitukselle ja muille oikeuden haltijoille. Ilmoitus olisi toimitettava metsähallitukselle, sillä lain tarkoittamilla kultanhuuhdonta-alueilla toimintaa harjoitetaan valtion omistamilla alueilla, joiden hallinnasta vastaa pääsääntöisesti Metsähallitus.

Tilaisuudesta olisi lisäksi ilmoitettava alueen kunnille. Tieto annettaisiin esimerkiksi kunnan kirjaamoon. Kunnan tulee alueellaan valvoa ja edistää ympäristönsuojelua siten, että luontoa ja muuta ympäristöä suojelemalla, hoitamalla ja kehittämällä turvataan kunnan asukkaille terveellinen, viihtyisä ja virikkeitä antava sekä luonnontaloudellisesti kestävä elinympäristö. Kultanhuuhdonta voi vaikuttaa näiden kunnalle määrättyjen tehtävien hoitoon. Lisäksi kunnille tiedottamisen tavoitteena olisi lisätä paikallista tietoisuutta kultanhuuhdonnasta ja lisätä vuorovaikutusta kaivosviranomaisen ja kunnan kesken. Kultanhuuhdonta voi vaikuttaa kunnassa myös muihin elinkeinoihin. Kunnalla ei olisi velvoitetta tiedon edelleen jakamisesta, vaan kunta itse päättäisi tarpeidensa mukaan, mihin se tietoa yleisölle avoimesta tilaisuudesta käyttäisi.

Tilaisuudesta olisi ilmoitettava myös muille asian kannalta merkittävälle viranomaisille.

Tilaisuudesta olisi ilmoitettava myös saamelaiskäräjille ja kolttien kyläkokoukselle sekä asianomaisille paliskunnille. Kultanhuuhdonta kohdistuu myös sellaisille maa- ja vesialueille, jotka voivat olla merkityksellisiä saamelaiskulttuurille ja perinteisten saamelaisten elinkeinojen harjoittamisedellytyksille. Lisäksi kaivoslain 28 §:n 12 momentin 2 kohdan mukaan tilaisuudessa on esitettävä selvitys kultanhuuhdonnan vaikutuksista poronhoidolle, muille elinkeinoille, saamelaisten asemalle alkuperäkansana saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kolttalain mukaisille oikeuksille kolta-alueella. Tilaisuudesta ilmoittamisella pyritään vahvistamaan tiedonkulkua kaivosviranomaisen ja saamelaiskäräjien, paliskuntien sekä kolttien kyläkokouksen välillä.

Tilaisuudesta olisi ilmoitettava kaivosviranomaisen verkkosivuilla.

Ilmoitus olisi tehtävä viimeistään kaksi viikkoa ennen tilaisuutta kirjallisesti. Näin pyrittäisiin varmistamaan osallistuville tahoille riittävä aika tilaisuuteen osallistumiseen.

Pykälän 2 momentin mukaan tilaisuus voitaisiin järjestää etäyhteyden välityksellä. Tarkoituksena on varmistaa, että mahdollisimman usealla asiasta kiinnostuneella olisi mahdollista osallistua tilaisuuteen.

Pykälän 3 momentin mukaan yleisölle avoimen tilaisuuden tulisi palvella alueen asukkaiden, metsähallituksen, alueen kuntien, muiden viranomaisten, kansalaisjärjestöjen sekä saamelaisten

kotiseutualueella saamelaiskäräjien, koltta-alueella kolttien kyläkokouksen sekä poronhoitoalueella asianomaisten paliskuntien tietotarpeita.

12 §. *Kullanhuuhdonta-alueen kunnostaminen, siistiminen ja maisemointi.* Pykälä olisi uusi. Pykälässä säädettäisiin tarkemmin kaivoslain 29 §:ssä tarkoitetuista jälkihoitotoimenpiteistä. Sääntelyllä pyritään varmistamaan kullanhuuhdonta-alueiden asianmukainen saattaminen mahdollisimman luonnonmukaiseen ja maisemallisesti tyydyttävään tilaan kaivoslain 29 §:n tarkoittamalla tavalla. Pykälän mukaan kullanhuuhdonnan harjoittajan tulisi huolehtia esimerkiksi tarpeettomaksi jäävän tiestön ja kulku-urien ennallistamisesta. Arvioitaessa sitä, tuleeko tietä pitää tarpeettomaksi jäävänä tulisi huomiota antaa erityisesti metsähallituksen mielipiteelle asiasta.

13 § *Kullanhuuhtojen ilmoitus jälkitoimenpiteiden loppuunsaattamisesta.* Ehdotettu pykälä vastaisi voimassaolevan asetuksen 10 §:ää. Pykälän mukaan kaivoslain 29 §:n mukaisen ilmoituksen tulisi sisältää tieto jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä. Tietojen perusteella voidaan arvioida kullanhuuhdonta-alueen lopputarkastuksen tarpeellisuutta kaivoslain 30 §:n mukaisesti.

3 Luku

Kaivostoiminta

14 §. *Vuosittainen selvitys kaivoksen toiminnasta.* Kaivoslain 18 §:n 2 momentin mukaan kaivosluvan haltija on velvollinen vuosittain toimittamaan kaivosviranomaiselle selvityksen esiintymän hyödyntämisen laajuudesta ja tuloksista sekä ilmoittamaan, jos tiedot mineraalivarannoista muuttuvat olennaisesti. Ehdotetussa pykälässä säädettäisiin kaivosluvan haltijan kaivosviranomaiselle toimittaman vuosittaisen selvityksen sisällöstä.

Vuosittaisen selvityksen kannalta keskeisiä tietoja ovat ainakin louhitun malmin ja sivukiven määrä, kaivoksella käsitellyn pintamaan määrä, kaivoksella tuotetun rikasteen tai muun välituotteen määrä sekä henkilötyökuukaudet. Kaivosviranomaiselle olisi ilmoitettava erittely kaivoslain 17 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoittamista kaivostoiminnan sivutuotteista. Selvityksessä esitettävät tiedot ovat tarpeen valvontaa varten.

Ehdotettu pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan asetuksen 31 §:ää, Pykälään kuitenkin lisättäisiin uusi 6 kohta, jonka mukaan selvityksessä olisi ilmoitettava muut lupaviranomaisen edellyttämät valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot. Lisäksi pykälä johdonmukaisuuden vuoksi siirrettäisiin kaivostoimintaa koskevaan 3 lukuun.

15 §. *Kaivosluvan haltijan järjestämä yleisölle avoin tilaisuus.* Pykälä olisi uusi. Pykälässä annettaisiin tarkemmat säännökset kaivoslain 18 §:n 3 momentin tarkoittamasta yleisölle avoimesta tilaisuudesta. Asetuksen sääntelyllä pyrittäisiin varmistamaan riittävä tietoisuus avoimen tilaisuuden järjestämisestä sekä keskeisille tahoille tosiasiallinen mahdollisuus osallistua tilaisuuteen.

Ehdotetun pykälän 1 momentin mukaan luvanhaltijan olisi ilmoitettava tilaisuudesta kaivosalueen kiinteistön ja naapurikiinteistön omistajille ja niille muille henkilöille ja yhteisöille, keiden etua, oikeutta tai velvollisuutta kaivostoiminta saattaa koskea. Tällaisia tahoja voivat olla esimerkiksi kiinteistöjen vuokralaiset ja lähialueen elinkeinoharjoittajat. Sääntelyllä pyritään takaamaan kiinteistön omistajille, alueen asukkaille sekä muille toiminnan vaikutuspiirissä oleville tahoille mahdollisuus kuulla kaivoksen toiminnasta sekä ilmaista mielipiteitään.

Tilaisuudesta olisi lisäksi ilmoitettava kaivosalueen kunnille. Tieto annettaisiin esimerkiksi kunnan kirjaamoon. Kaivostoiminnalla saattaa olla vaikutusta kunnalle säädettyjen tehtävien hoitoon. Kunta vastaa alueellaan maankäytön suunnittelusta ja sen tulee alueellaan valvoa ja edistää ympäristönsuojelua siten, että luontoa ja muuta ympäristöä suojelemalla, hoitamalla ja kehittämällä turvataan kunnan asukkaille terveellinen, viihtyisä ja virikkeitä antava sekä luonnontaloudellisesti kestävä elinympäristö. Kunnille tiedottamisen tavoitteena on myös lisätä paikallista tietoisuutta kaivostoiminnasta sekä lisätä vuorovaikutusta

kaivosviranomaisen ja kunnan kesken. Kunnalla ei olisi velvoitetta tiedon edelleen jakamisesta, vaan kunta itse päättäisi tarpeidensa mukaan, mihin se tietoa yleisölle avoimesta tilaisuudesta käyttäisi.

Tilaisuudesta olisi ilmoitettava myös muille asian kannalta merkittävälle viranomaisille.

Saamelaisten kotiseutualueella tilaisuudesta olisi ilmoitettava saamelaiskäräjille. Kaivoslain perustelujen mukaan yleisölle avoimessa tilaisuudessa kaivostoiminnan vaikutuksia selvitettyä on tuotava esiin toiminnan vaikutukset saamelaisten oikeuksille alkuperäiskansana toiminnan kohdistuessa saamelaisten kotiseutualueelle. Velvollisuudella ilmoittaa yleisölle avoimesta tilaisuudesta täydennettäisiin saamelaisten oikeuksien toteutumista ja taattaisiin näille myös tosiasiallinen tieto tilaisuuden järjestämisestä sekä mahdollisuus osallistua yleisölle avoimiin tilaisuuksiin. Tilaisuudesta olisi lisäksi ilmoitettava koltta-alueella kolttien kyläkokoukselle ja poronhoitoalueella asianomaisille paliskunnille.

Tilaisuudesta olisi ilmoitettava myös luvanhaltijan verkkosivuilla.

Ilmoitus olisi tehtävä viimeistään kaksi viikkoa ennen tilaisuutta kirjallisesti. Vaatimuksella pyrittäisiin varmistamaan tahoille riittävä aika tilaisuuteen osallistumiseen.

Pykälän 2 momentin mukaan tilaisuus voitaisiin järjestää etäyhteyden välityksellä. Tarkoituksena on varmistaa, että mahdollisimman usealla asiasta kiinnostuneella olisi mahdollista osallistua tilaisuuteen. Toisaalta lain perustelujen mukaisesti (HE 126/2022 vp s. 92) tilaisuuden järjestämiselle paikkakunnalla tai etäyhteyden ja paikkakunnalla järjestettävän tilaisuuden yhdistelmänä ei ole estettä.

Pykälän 3 momentin mukaan yleisölle avoimen tilaisuuden tulisi palvella alueen asukkaiden, metsähallituksen, alueen kuntien, muiden viranomaisten, kansalaisjärjestöjen sekä saamelaisten kotiseutualueella saamelaiskäräjien, koltta-alueella kolttien kyläkokouksen sekä poronhoitoalueella asianomaisten paliskuntien tietotarpeita.

16 § Jälkitoimenpiteet kaivosalueen ja kaivoksen apualueen saattamiseksi yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon. Pykälä olisi uusi. Pykälässä säädettäisiin tarkemmin niistä toimenpiteistä, jotka kuuluisivat kaivoslain 143 §:n 1 momentin mukaiseen kaivoksen ja sen apualueen saattamiseen yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon. Säännöksillä on vaikutusta kaivoslain mukaisten vakuuksien määräytymiseen. Niiden perusteella kaivosviranomaisen on mahdollista tarkemmin arvioida niitä toimenpiteitä, jotka vakuuden on katettava ja siten arvioida tarkemmin vakuuden riittävää määrää. Vastaavasti erillinen asetustason sääntely parantaa laajan yleisön mahdollisuuksia ymmärtää kaivostoiminnan harjoittajalta edellytettävien jälkitoimenpiteiden sisältöä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin niistä toimista, joita asetuksen mukaan vaadittaisiin kaikilla kaivoksilla. Pykälän 2 ja 3 momenteissa säädettäisiin erikseen avolouhoksilta sekä maanalaisilta kaivoksilta edellytettävistä toimista. Avolouhoksissa ja maanalaisissa louhoksissa tulisi siten toteuttaa erikseen toimia kaivoksissa yleisesti edellytettävien jälkitoimenpiteiden lisäksi. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin kaivostoiminnan harjoittajan velvollisuudesta toteuttaa muut kaivosviranomaisen tarpeelliseksi katsomat yleisen turvallisuuden kannalta tarpeelliset toimet.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin kaikissa kaivoksissa edellytettävistä yleiseen turvallisuuteen liittyvistä jälkitoimista.

Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan olisi huolehdittava jälkihoitovaiheen turvallisuuden kannalta hyödyllisten rakenteiden ja rakennelmien säilyttämisestä. Jälkihoitovaiheen turvallisuuden kannalta hyödyllisiä voivat olla esimerkiksi alueella jo olevat tiet sekä aidat ja muut turvallisuusrakenteet.

Pykälän 1 momentin 2 kohdassa edellytettäisiin tarvittavia maastonmuokkauksia ja konetöitä alueen kunnostamiseksi ja saattamiseksi yleisen turvallisuuden edellyttämälle tasolle. Tarvittavilla maastonmuokkauksilla ja konetöillä tarkoitettaisiin ainakin epätasaisen ja kivikkoisen maaston tasaamista ja luiskaamista turvallisen kulkemisen mahdollistamiseksi alueella sekä rampeja ja muita kulkemisen mahdollistavia ja yleisen turvallisuuden edellyttämiä maanmuokkauksia.

Pykälän 1 momentin 3 kohdan mukaan kaivannaisjätealueet, jätealtaat ja liuoskiertoon liittyvät altaat olisi aidattava, jos se on tarpeen näiden alueiden turvallisuuden varmistamiseksi. Näihin alueisiin saattaa liittyä vaaroja esimerkiksi niiden vettyvyyden ja mutaisuuden vuoksi. Aidoituksen tarkoituksena on varmistaa, etteivät alueella liikkuvat ihmiset tai eläimet kulje vaaraa aiheuttaville alueille. Sopiviksi aidoiksi katsottaisiin esimerkiksi riista-aidat ja riittävän korkeat sinkityt teräsaidat sekä muut vastaavat aidat.

Pykälän 1 momentin 4 kohdan mukaan kaivostoiminnan harjoittajan tulisi huolehtia alueelle jätettävien rakennusten ja rakennelmien välttämättömästä turvallisuudesta. Kaivoslain 144 §:ssä säädetyn mukaisesti lähtökohtana on, että kaivostoiminnan päätyttyä kaivosalueen maanpinnalla olevat rakennukset ja rakennelmat on poistettava alueelta pykälässä asetetun kahden vuoden määräajan kuluessa. Jos toiminnanharjoittaja laiminlyö velvollisuutensa, siirtyvät rakennukset ja rakennelmat korvauksetta kiinteistön omistajalle, joka voi vaatia niiden poistamista toiminnanharjoittajan kustannuksella. On kuitenkin mahdollista, että kaivostoiminnan harjoittaja ja kiinteistön omistaja tai alueen tuleva käyttäjä sopivat rakennusten säilyttämisestä alueen tulevaa käyttöä varten. Kaivosviranomaisen voi lisäksi pykälän 2 momentin mukaan väliaikaisesti kieltää kaivostoimintaan liittyvien rakennusten ja rakennelmien poistamisen, jos tämä vaarantaa kaivoksen mahdollisen tulevan käytön tai louhimistyön tai vaikeuttaa niitä. Rakennusten ja rakennelmien yleisen turvallisuuden varmistamiseksi asetuksen 5 kohdassa säädettäisiin siten, että niissä tilanteissa, joissa alueella sijaitsevia rakennuksia ja rakennelmia ei tarvitse tai saa poistaa, tulisi toiminnanharjoittajan huolehtia siitä, että ne siirtyvät kiinteistön omistajalle yleisen turvallisuuden kannalta välttämättömässä kunnossa.

Pykälän 1 momentin 5 kohdan mukaan edellytettäisiin kairareikien suojaputkien sekä metallisten maaputkien turvallisuudesta huolehtimista. Turvallisuudesta huolehtiminen tarkoittaisi tyypillisesti kairareikien suojaputkien katkaisua mahdollisimman lähelle maanpintaa ja avoimien putkien päiden hatutusta sekä metallisten maaputkien katkaisua ja tulppausta/hatutusta.

Pykälän 1 momentin 6 kohdan mukaan olisi huolehdittava kemikaalien ja räjähteiden poistamisesta. Luvan haltijan olisi huolehdittava kemikaalien ja räjähteiden säilyttämisestä yleisen turvallisuuden edellyttämällä tavalla niiden poistamiseen asti.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin niistä toimista, joita avolouhoksissa edellytettäisiin edellä mainittujen lisäksi. Avolouhoksiin liittyy erityisiä vaaratekijöitä, joiden huomioon ottaminen edellyttää erillistä sääntelyä.

Pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan kaivostoiminnan harjoittajan olisi huolehdittava louhoksen reunoille soveltuviin kohtiin luiskat, jotka mahdollistavat vedellä täyttyneestä louhoksesta pois pääsemisen turvallisesti, jos louhoksen annetaan täyttyä vedellä kaivostoiminnan lopettamisen jälkeen.

Pykälän 2 momentin 2 kohdan mukaan avolouhoksessa olisi huolehdittava niistä yleisen turvallisuuden edellyttämistä aitaus- ja muista toimista, joilla ehkäistään avolouhokseen liittyvää putoamisvaaraa tai muuta avolouhoksen ominaisuuksista johtuvaa vaaraa. Käytännössä avolouhos olisi aidattava ja alueelle olisi asetettava varoituskylttejä sekä huolehdittava kasvillisuuden raivauksesta louhoksen reunojen lähellä. Aitaukset ja muut rakenteet olisi purettava, kun avolouhos on täytetty tai se on täyttynyt vedellä, jos louhokseen ei liity enää turvallisuutta vaarantavaa putoamisvaaraa tai muuta sellaista vaaraa, joka edellyttäisi aitaustoimia tai muita turvallisuustoimia. Yleisen turvallisuuden sitä edellyttäessä varoituskyltit sekä aitaukset ja muut turvarakenteet olisi kuitenkin jätettävä paikalleen. Arvioitaessa tarvetta niiden paikalleen jättämiselle, tulisi huomioida erityisesti vedenpinnan korkeus, kun louhos on täyttynyt vedellä, avolouhoksen reunojen kestävyys ja laatu sekä louhoksen täyttäneen veden soveltuvuus eläinten ja ihmisten käyttöön.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin niistä yleisen turvallisuuden ja kunnostamisen edellyttämistä toimista, joita maanalaisissa louhoksissa edellytettäisiin kaikilta kaivoksilta edellytettävien toimien lisäksi. Maanalaisiin louhoksiin liittyy niiden ominaispiirteistä johtuvia vaaratekijöitä jotka edellyttävät erillistä sääntelyä.

Pykälän 3 momentin 1 kohdan mukaan edellytettäisiin pääsyn estämistä maanalaisen kaivokseen sekä maan pinnalle ulottuvien kuilujen ja ilmanvaihtonousujen tukkimista. Tällä tarkoitettaisiin maanalaiseen kaivokseen johtavien suuaukkojen sulkemista esimerkiksi lohkareilla tai betoniseinämällä sekä ilmanvaihtonousujen/kuilujen peittämistä tai muuta sulkemista, siten, että pääsy kaivokseen estyy.

Pykälän 3 momentin 2 kohdan mukaan sortuma- ja painaumavaaralliset alueet olisi aidattava sekä merkittävä maastoon varoituskylteillä. Aidoituksen ja varoituskylttien asentamisella pyritään rajoittamaan kulkua sortumavaarallisille alueille. Sopiviksi aidoiksi katsottaisiin esimerkiksi riista-aidat ja riittävän korkeat sinkityt teräsaidat sekä muut vastaavat aidat.

Pykälän 4 momentin mukaan kaivostoiminnan harjoittajan tulisi huolehtia myös muista yleisen turvallisuuden edellyttämistä toimista alueella. Kaivostoiminnan erityispiirteiden vuoksi 1—3 momenteissa säädetyt listat eivät olisi tyhjentäviä vaan toiminnanharjoittajan olisi huolehdittava myös muista yleisen turvallisuuden kannalta tarpeellisista lopettamistoimista. Kaivosviranomaisen tulisi voida määrätä yleisen turvallisuuden edellyttämistä toimista myös yksittäistapauksissa ilmenevien tarpeiden mukaisesti.

17 §. Jälkitoimenpiteet kaivosalueen ja kaivoksen apualueen kunnostamiseksi, siistimiseksi ja maisemointiseksi. Pykälä olisi uusi. Pykälässä säädettäisiin tarkemmin niistä toimenpiteistä, jotka kuuluisivat aina kaivoslain 143 §:n 1 momentin mukaiseen alueen kunnostamiseen, siistimiseen ja maisemointiin. Toimenpiteillä ja niiden sääntelyllä on vaikutusta myös kaivoslain mukaisten vakuuksien määräytymiseen, sillä säännösten perusteella kaivosviranomaisen on mahdollista tarkemmin arvioida niitä toimenpiteitä, jotka kaivosvakuuden on katettava ja siten arvioida tarkemmin vakuuden riittävää määrää. Kunnostamiseen, siistimiseen ja maisemointiin kuuluu maaperän rakenteellinen kunnostaminen siten, ettei se estä alueen käyttöä tai alueella kulkemista sekä sellaiset toimet, joilla poistetaan maastosta kaivostoiminnan jälkiä ja irtaimistoa. Pilaantunutta maaperää koskevat toimenpiteet kuuluvat ympäristönsuojelulain, ja roskaantunut maaperä jätelain, soveltamisalaan.

Kaivoslain 18 §:n 4 kohdan mukaan kaivosluvan haltija on velvollinen huolehtimaan siitä, että kaivosalueen tulevaa käyttöä tai esiintymän tulevaa hyödyntämistä ei vaaranneta tai vaikeuteta. Asetuksen 15 §:ssä säädettävillä toimilla mahdollistettaisiin osaltaan myös alueen uuden käyttötarkoituksen mukainen käyttö. Kaivoslain uudistuksessa alueiden tulevaa käyttöä koskevaa lain 18 §:ää tarkennettiin siten, että luvanhaltijan tulee aiempaa selvemmin ottaa huomioon kaivosalueen tuleva käyttö myös muuten kuin alueelle mahdollisesti myöhemmin tulevan kaivostoiminnan kannalta. Lainkohdan perusteluissa maakunnan liitto on mainittu kontaktiviranomaisena, jonka kanssa alueen jatkokäyttöä tulisi alkuvaiheen selvittelyssä kartoittaa. Kunnostus-, siistimis- ja maisemointitoimissa tulisi soveltuvin osin ottaa huomioon maakunnan liiton kanssa käydyt keskustelut ja muut olemassa olevat suunnitelmat alueen tulevasta käytöstä. Tarkoituksena on varmistaa, ettei alueelta poisteta esimerkiksi tulevaa käyttötarkoitusta hyödyttävää tiestöä tai sähkölinjoja.

Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan kaivostoiminnan harjoittajan tulisi huolehtia koneiden ja laitteiden sekä muun alueelle kuulumattoman irtaimen materiaalin poistamisesta alueelta. Irtaimella materiaalilla tarkoitettaisiin muun muassa käyttökelpoisia sähkölaitteita ja työkaluja. Tyypillisesti toiminnanharjoittajat poistavat irtaimen materiaalin sekä koneet ja laitteet alueelta omatoimisesti, sillä niillä on taloudellista arvoa. Käytännössä velvoite tulee sovellettavaksi silloin, kun toiminnanharjoittaja ei omista aluetta. Silloinkin kun toiminnanharjoittaja omistaa alueen, tulee tämän huolehtia irtaimiston ja työkoneiden poistamisesta muun sääntelyn, kuten jätelainsäädäntöön kuuluvan roskaamiskiellon, sitä edellyttäessä.

Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan toiminnanharjoittajan olisi huolehdittava tarpeettomaksi käyvän tiestön purkamisesta.

Pykälän 1 momentin 3 kohdan mukaan olisi huolehdittava purettavien maanpäällisten rakennusten ja rakennelmien alla olevan maapohjan sekä purettujen polttonesteiden jakeluasemien ja varikkoalueiden maa-alueiden kunnostamisesta ja siistimisestä.

Pykälän 1 momentin 4 kohdan mukaan olisi huolehdittava tarpeettomiksi jäävien vesienhallintarakenteiden, eli putkilinjojen ja pumppaamojen, purkamisesta sekä vesienkäsittelylaitteiden maansiirtotöistä. Maansiirtotöillä tarkoitettaisiin kohdassa tyypillisesti altaiden tasaamista.

Pykälän 1 momentin 5 kohdan olisi huolehdittava alueen maisemoinnista ja kasvittamisesta soveltuvin osin muilla kuin jätealueilla. Kasvittamisesta tulee huolehtia huomioon ottaen esimerkiksi maanomistajan näkemykset, alueiden luonnollinen palautuminen ja alueen tuleva käyttö. Joissain tilanteissa maisemallisesti tyydyttävän tilan saavuttamiseksi saattaa olla erityisiä tarpeita esimerkiksi maakuoppien täyttämiseen tai muuhun tähän verrattavaan maanpinnan muotoiluun.

Pykälän 2 momentin mukaan kaivostoiminnan harjoittajan tulisi huolehtia myös muista välttämättömistä kunnostamis-, siistimis- ja maisemointitoimista. Kaivostoiminnan ja kaivosalueiden moninaisuuden vuoksi pykälän 1 momentin listaus ei olisi tyhjentävä vaan toiminnanharjoittajan olisi huolehdittava kunnostamis-, siistimis- sekä maisemointitoimista välttämättömien tarpeiden mukaan myös muilta osin. Näin voidaan varmistaa, että alue on kaivoksen lopettamishetkellä esimerkiksi yleisten ja yksityisten etujen edellyttämässä siistissä kunnossa.

4 Luku

Lupamenettelyt

18 §. *Malminetsintälupahakemus*. Kaivoslain 34 §:ssä on säädetty lain tasolla siitä, mitä tietoja malminetsintälupahakemuksessa on esitettävä. Ehdotetussa pykälässä säädettäisiin malminetsintälupahakemuksen tarkemmasta sisällöstä. Pykälä vastaisi sisällöltään pääosin voimassaolevan asetuksen pykälää 12, kuitenkin niin, että pykälään tehtäisiin eräitä lisäyksiä ja täsmennyksiä. Hakemuksella ja sen valmiusasteella on merkitystä kaivoslain 32 §:n mukaista etuoikeusjärjestystä ajatellen. Kaivoslain 34 §, tarkennettuna asetuksen säännöksellä, muodostaa perustason, jonka pohjalta vireille tullut malminetsintähakemus saa kaivoslain 32 §:n mukaisen etuoikeuden suhteessa muihin kaivoslain hakemuksiin. Kyse on siis etuoikeusjärjestyksestä esimerkiksi malminetsintähakemuksen ja myöhemmin tulleen varausilmoituksen välillä.

Pykälän 1 momentin 1 kohta vastaisi voimassaolevaa sääntelyä. Sen mukaan hakemuksessa olisi esitettävä tarvittavat tiedot hakijasta, hakijan nimi, yhteystiedot ja kotipaikka.

Voimassaolevaan asetukseen nähden uutena vaatimuksena säädettäisiin pykälän 1 momentin 2 kohdassa siitä, että malminetsintälupahakemuksessa tai sen liitteissä olisi esitettävä myös hakijan yhteyshenkilö ja lisätietojen antaja Suomessa, nimi, asema yhtiössä ja yhteystiedot. Tarkennetuilla tietovaatimuksilla pyritäisiin varmistamaan tiedonkulku luvanhakijan, viranomaisen ja laajemman yleisön välillä. Läpinäkyvyyden parantamiselle pyritään myös vahvistamaan laajan yleisön luottamusta toimintaan.

Pykälän 1 momentin 3 kohta vastaisi muuten voimassaolevan asetuksen 1 momentin 2 kohtaa, mutta sanamuotoa tarkennettaisiin siten, että hakijan olisi toimitettava luotettava selvitys hakijan asiantuntemuksesta, teknisestä suorituskyvystä ja taloudellisesta kyvystä harjoittaa haettuun lupaan perustuvaa toimintaa. Täsmennetyllä vaatimuksella selvityksen luotettavuudesta pyritäisiin varmistamaan toimitettavien selvitysten laatu. Hakijan selvityksestä tulee olla mahdollista päätellä luotettavasti hakijan tosiasiallinen kyky harjoittaa haettuun lupaan perustuvaa toimintaa. Pykälän 1 momentin 4 kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 12 §:n 1 momentin 3 kohtaa ja sen nojalla tulisi toimittaa selvitys hakijan käytössä olevan henkilöstön ammatillisesta pätevyydestä. Asiantuntemus voisi olla hakijalla itsellään tai hakija voisi osoittaa, miten käyttöön hankittaisiin riittävä ja tarvittava asiantuntemus. Malminetsintälupahakemuksissa asiaa arvioitaisiin erityisesti ottaen huomioon tutkimussuunnitelma ja jälkitoimenpiteiden toteutus.

Pykälän 1 momentin 5 ja 6 kohdan mukaan hakemuksessa tulisi esittää malminetsintä alueesta seuraavia tietoja: malminetsintäalueen maantieteellinen sijainti sisältäen kiinteistön tai muiden rekisteriyksiköiden nimen ja kiinteistötunnuksen sekä malminetsintäalueen kokonaispinta-ala ja jokaisen kiinteistön tai muiden

rekisteriyksiköiden osalta pinta-ala vähintään 0,1 hehtaarin tarkkuudella. Kohdat vastaisivat voimassaolevan asetuksen 12 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohtia.

Pykälän 1 momentin 7 kohdan nojalla hakemukseen tulisi sisältyä tiedot tarpeellisten tutkimusten määrästä, laadusta, laajuudesta ja aikataulusta. Jos tutkimussuunnitelman mukaan on tarkoitus tehdä koelouhintaa tai muuta ympäristö- ja muilta vaikutuksiltaan vastaavaa toimintaa, on tutkimussuunnitelmassa selvitettävä yksityiskohtaisesti toimenpiteen laatu, laajuus, aikataulu ja vaikutusalue. Kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 12 §:n 1 momentin 6 kohtaa.

Pykälän 1 momentin 8 kohdan nojalla hakemuksessa tulisi olla tutkimussuunnitelman toteutumiseen liittyvät tiedot suojelun kannalta merkittävistä luonto- ja kulttuuriarvoista malminetsintäalueella. Selvitykseen tulisi sisältyä viranomaisten rekistereistä saatavilla olevat tiedot. Selvitykseltä vaadittava tarkkuusaste vaihtelee sen mukaan, missä vaiheessa malminetsintätutkimukset ovat ja mitä toimenpiteitä hakija on tutkimussuunnitelmassaan esittänyt. Selvityksellä ei olisi merkitystä arvioitaessa hakemuksen etuoikeutta kaivoslain 32 §:n nojalla. Kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 12 §:n 1 momentin 7 kohtaa.

Pykälän 1 momentin 9 kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 12 §:n 1 momentin 8 kohtaa. Kohdassa täsmennettäisiin menettelyä, jolla selvitetään ne asianosaiset, jotka ovat suunnitellun malminetsintäalueen kiinteistöjen omistajia. Riittäviksi katsottaisiin kiinteistötietojärjestelmässä olevat tiedot (laki kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta 453/2002). Kiinteistön haltijoiden ja kaivoslain 5 § 2 momentin mukaisten kiinteistön omistajiin rinnastettavien osalta hakemukseen tulisi tarvittaessa liittää seikkaperäisempi selvitys.

Pykälän 1 momentin 10 kohdan mukaan hakijan tulisi ehdottaa malminetsintäalueelle nimeä. Kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 12 §:n 1 momentin 9 kohtaa

Pykälän 1 momentin 11 kohta olisi uusi. Lupaharkinnan edellytysten varmistamiseksi säädettäisiin vaatimuksesta toimittaa lupaviranomaiselle muut lupaviranomaisen edellyttämät asianmukaisen päätöksen tekemistä varten tarvittavat tiedot. Tietotarpeita voi liittyä esimerkiksi kansallisen turvallisuuden huomioon ottamiseen.

19 §. *Hakijan selvitys malminetsintälupahakemuksen mukaisen toiminnan vaikutuksista alueen saamelaiskulttuuriin.* Pykälä olisi uusi. Pykälässä säädettäisiin tarkemmin kaivoslain 34 §:n 4 momentin mukaisesta selvityksestä malminetsintän osalta. Lain 34 §:n 4 momentin mukaan, jos hakemuksen kohteena oleva alue sijaitsee saamelaisten kotiseutualueella, hakijan on selvitettävä hakemuksen mukaisen toiminnan vaikutukset saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää kieltään, kulttuuriaan ja perinteisiä elinkeinojaan. Luvanhakijan on selvitettävä hakemuksen mukaisen toiminnan vaikutukset myös saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella, jos hakemuksen mukaisella toiminnalla on huomattava merkitys saamelaisten oikeuksien kannalta alkuperäiskansana. Kun otetaan huomioon malminetsintäluvan nojalla sallittuja toimenpiteitä koskevat rajoitukset, saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella tapahtuvaa malminetsintää ei lähtökohtaisesti voi pitää sellaisena toimintana, jolla olisi huomattava merkitys saamelaisten oikeuden kannalta alkuperäiskansana.

Lupahakemuksessa toimitettu selvitys toimii kaivoslain 38 §:n tarkoittaman yhteistyömenettelyn pohjana ja toimitettujen selvitysten laatu muodostaa edellytykset 38 §:n tarkoittaman yhteistyömenettelyn vaikuttavuudelle. Lain 34 §:n 4 momentin 1-5 kohdissa säädetään niistä seikoista, jotka selvityksessä on otettava erityisesti huomioon. Selvitysten riittävän laadun varmistamiseksi asetuksessa selvityksen sisältöä ja siinä käytettävää tietopohjaa tarkennettaisiin muun muassa luettelemalla ne seikat, joista seuraavia vaikutuksia hakijan tulisi arvioida. Hakijan laatimalle selvitykselle asetettava vaatimustaso olisi hallintolain (431/2003) 6 §:ssä säädetyn yleisen suhteellisuusperiaatteen mukaisesti riippuvainen toiminnan laadusta ja laajuudesta. Tyypillinen malminetsintätyö, johon ei liity esimerkiksi koelouhintaa, on varsin pienimuotoista.

Selvitykseen olisi sisällytettävä kaivoslain 34 §:n 4 momentin 3 kohdan tarkoittamat tiedot alueen käytöstä ja merkityksestä alueen saamelaiskulttuurille. Hakijan tulisi kartoittaa alueen käyttö ja merkitys

saamelaiskulttuurille yleinen suhteellisuusperiaate huomioon ottaen. Alueen käyttö ja merkitys alueen saamelaiskulttuurille olisi siten kartoitettava ottaen huomioon esimerkiksi harjoitettavan toiminnan laatu ja laajuus sekä alueen saamelaiskulttuuria koskevien tietojen julkinen saatavuus.

Momentin mukaan toiminnan vaikutuksia arvioitaessa tulisi ottaa huomioon toiminnan yhteisvaikutukset hakemuksessa tarkoitettun alueen läheisyydessä olevien vastaavien voimassa olevien lupien kanssa. Tietoja muista vastaavista luvista alueen läheisyydessä voi saada esimerkiksi kaivosrekisterin karttapalvelusta.

Selvityksen pohjalta hakijan tulisi esittää perusteltu arvio siitä voidaanko kyseessä olevalla alueella luvan myöntämisestä huolimatta edelleen ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria sekä harjoittaa saamelaisten perinteisiä elinkeinoja.

Toiminnan vesistö- ja ympäristövaikutukset arvioidaan keskeisesti osana esimerkiksi vesilain (587/2011) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) lupaharkintaa.

Pykälän 2 momentissa lueteltaisiin seikat, jotka arvioissa tulisi ottaa huomioon.

Pykälän 2 momentin kohdan 1 mukaan arvioissa tulisi ottaa huomioon 16 §:n 1 momentin kohdissa 3—8 tarkoitettut tiedot. Tarkoitetuista tiedoista käy ilmi lupahakemuksen kohteena olevan malminetsintätoiminnan laatu.

Pykälän 2 momentin kohdan 2 mukaan arvioissa olisi otettava huomioon alueella ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat porojen laidunnusalueet ja kulkureitit. Porojen laidunnusalueet ja kulkureitit ovat keskeisiä kaivoslain 34 §:n 4 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja alueita. Niitä koskevaa tietoa on saatavilla avoimista tietolähteistä. Tietoa poronhoidon rakenteista on asianomaisella maakunnan liitolla ja paliskunnilla, joista jälkimmäisellä on myös tietoa porojen kuljetusreiteistä. Poronhoidon rakenteista ja porojen kuljetusreiteistä on tietoa myös Metsähallituksella tai paliskuntain yhdistyksellä.

Pykälän 2 momentin kohdan 3 mukaan arvioissa olisi otettava huomioon alueelle ja sen välittömään läheisyyteen kohdistuva matkailu ja metsätalous ja muut tiedossa olevat aluetta rasittava alueen käyttömuodot. Muita pykälässä tarkoitettuja lain 34 §:n 4 momentin 4 kohdan mukaisia mahdollisia rajoitteita voivat olla esimerkiksi sotilaalliseen maanpuolustukseen liittyvät alueiden käyttörajoitukset.

Pykälän 2 momentin kohdan 4 mukaan arvioissa olisi otettava huomioon mahdollisuus haittojen poistamiseen tai niiden vähentämiseen. Monien momentin 1—6 kohdissa tarkoitettujen tekijöiden vaikutuksia pystytään rajoittamaan tai poistamaan toiminnan suunnittelulla.

20 §. *Malminetsintälupahakemuksen liitteet.* Pykälässä säädettäisiin malminetsintälupahakemuksen liitteistä. Pykälä vastaisi pääosin voimassaolevan asetuksen 13 §:ää, mutta sen 1 momenttiin lisättäisiin uusi 5 ja 6 kohta.

Pykälän 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja on saatavilla esimerkiksi maanmittauslaitoksella.

Yleispiirteisellä kartalla tarkoitettaisiin sellaista selvitystä, jonka perusteella viranomaisten ja maanomistajien olisi mahdollista saada yleiskuva haetun alueen sijainnista.

Pykälän 1 momentin 3 kohdan muotoilua muutettaisiin teknologianeutraalimmaksi. Kohdassa tarkoitettaisiin esimerkiksi paikkatietotiedostoa, jonka avulla kaivosviranomaisen voisi sijoittaa haetun alueen tarkasti käytössään olevan tietojärjestelmän paikkatieto-ohjelmaan. Tämä palvelisi myös kaivoslain 58 §:n 7 momentin mukaista tiedonsiirtoa kiinteistötietojärjestelmään.

Pykälän 1 momentin 4 kohdassa edellytettäisiin, että hakijan olisi toimitettava virkatodistus tai kaupparekisteriote. Virkatodistus tai ote kaupparekisteristä tulisi olla enintään kolme kuukautta vanha. Pykälän 1 momentin 1-4 kohdat vastaisivat voimassaolevan asetuksen 13 §:n 1 momentin kohtia 1-4.

Pykälän 1 momentin 5 kohta olisi uusi. Sen mukaan malminetsintälupahakemukseen olisi liitettävä pykälässä 18 tarkoitettu selvitys toiminnan vaikutuksista saamelaiskulttuuriin.

Pykälän 1 momentin 6 kohta olisi uusi. Lupaharkinnan edellytysten varmistamiseksi säädettäisiin vaatimuksesta toimittaa lupaviranomaiselle muut lupaviranomaisen edellyttämät asianmukaisen päätöksen tekemistä varten tarvittavat liitteet.

21 §. *Varausilmoitus*. Pykälässä säädettäisiin tarkemmin kaivoslain 44 §:n mukaisen varausilmoituksen sisällöstä. Pykälä vastaisi osittain voimassaolevan lain 14 §:ää, mutta siihen tehtäisiin eräitä muutoksia.

Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan ilmoituksessa olisi esitettävä tarvittavat tiedot varaajasta, varaajan nimi, yhteystiedot ja kotipaikka. Kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 14 §:n 1 momentin 1 kohtaa.

Pykälän 1 momentin 2 kohta olisi uusi. Kohdan mukaan varausilmoituksessa olisi esitettävä myös hakijan yhteyshenkilö ja lisätietojen antaja Suomessa sekä tämän nimi, asema yhtiössä ja yhteystiedot. Tarkennetuilla tietovaatimuksilla pyrittäisiin varmistamaan tiedonkulku varausilmoituksen tekijän, kaivosviranomaisen ja laajemman yleisön välillä. Nykyisen sääntelyn nojalla varauksia ovat yritykset, joilla ei ole yhteyshenkilöä Suomessa. Läpinäkymättömät järjestelyt ovat omiaan aiheuttamaan epävarmuutta sekä huolia varausilmoituksen taustalla olevista tosiasiallisista tahoista. Tietovaatimusten vahvistamisella huoliin pyrittäisiin vastaamaan. Tiedot julkaistaisiin.

Pykälän 1 momentin 3 kohdan mukaan varausilmoituksessa olisi esitettävä, mitä kaivosmineraaleja varaaja otaksuu varausalueella olevan ja mihin tieto perustuu. Vaatimus sen esittämisestä, mihin tieto perustuu, olisi uusi suhteessa voimassaolevaan sääntelyyn. Tieto voi perustua esimerkiksi aiempiin hankkeisiin taikka GTK:n avoimiin tietokantoihin. Vaatimuksella pyrittäisiin vahvistamaan tietopohjaa hankkeiden kohdentumisen perusteista sekä edistämään varausalueiden tarkoituksenmukaista kohdentumista. Muuten sääntely vastaisi voimassaolevan asetuksen 14 §:n 1 momentin 2 kohtaa.

Pykälän 1 momentin 4 kohdan mukaan ilmoituksessa tulisi esittää varausalueen pinta-ala ja kunta, jonka alueella varausalue sijaitsee. Kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 14 §:n 1 momentin 3 kohtaa.

Pykälän 1 momentin 5 kohdan mukaan varausilmoituksessa olisi esitettävä varauspäätöksen voimassaoloaika perusteluineen. Voimassaolevan asetuksen 14 §:n 4 kohdan sääntelyyn tehtäisiin kaivoslain uudistuksen edellyttämät muutokset. Mikäli varaaja hakisi pidempää voimassaoloaika kuin 12 kk, olisi sille esitettävä erityinen syy. Kaivoslain uudistuksella lähtökohtaista varausajan voimassaoloaika lyhennettiin 12 kuukauteen. Kaivoslain 76 §:n 1 momentin mukaan varauspäätös on voimassa enintään kaksitoista kuukautta siitä, kun varausilmoitus on tehty. Kaivoslain 76 §:n 4 momentin mukaan kaivosviranomaisen voi päättää, että varauspäätös on voimassa enintään kaksikymmentäneljä kuukautta siitä, kun varausilmoitus on tehty, jos varaaja osoittaa erityisten syiden puoltavan 1 momentissa säädetystä varauksen voimassaolosta poikkeamista, elleivät varausilmoituksen käsittelyn yhteydessä ilmenneet muut syyt estä varauspäätöksen myöntämistä kahtatoista kuukautta pidemmäksi ajaksi. Kaivoslain perustelujen mukaan erityisinä syinä voitaisiin pitää esimerkiksi tilanteita, joissa aluetta koskeva tausta-aineisto edellyttää sen laadun tai laajuuden vuoksi pitempää valmistelu-aikaa varaajalta tai jos malminetsintähakemukseen tarvittavien tietojen hankinta voidaan arvioida edellyttävän poikkeuksellisen suurta työmäärää.

Pykälän 1 momentin 6 kohdan mukaan varaaja voisi ehdottaa varausalueelle nimeä. Kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 14 §:n 1 momentin 5 kohtaa.

Pykälän 1 momentin 7 kohdan mukaan varausilmoituksessa olisi esitettävä tiedotussuunnitelma. Kohta olisi uusi. Varausilmoituksessa vaadittavan tiedotussuunnitelman tarkoituksena olisi parantaa tiedonsaantioikeutta varauksista ja tukea osaltaan toiminnan vuorovaikutteisuutta, paikallista hyväksyttävyyttä sekä vähentää tiedonpuutteesta johtuvia turhia väärinkäsityksiä ja niiden aiheuttamaa huolta laajemmassa yleisössä.

Pykälän 1 momentin 8 kohta olisi uusi. Kohdan mukaan ilmoituksessa tulisi toimittaa muut lupaviranomaisen edellyttämät asianmukaisen päätöksen tekemistä varten tarpeelliset tiedot. Vaatimuksella pyrittäisiin varmistamaan, että kaivosviranomaisella on käytössään kaikki tarvitsemansa tiedot kaivoslain 55 §:n tarkoittaman varauspäätöksen tekemistä varten.

22 § *Varausilmoituksen liitteet.* Pykälässä säädettäisiin varausilmoituksen liitteistä.

Pykälän 1 momentin 1 kohta vastaisi osin voimassaolevan asetuksen 15 §:n 1 momentin 1 kohtaa, mutta siihen tehtäisiin tarkennuksia. Kohdan mukaan varausilmoitukseen olisi liitettävä yleispiirteinen kartta varausalueen sijainnista. Jo voimassaolevan sääntelyn mukaan yleispiirteisen kartan on täytynyt olla sellainen, jonka perusteella viranomaisten ja maanomistajien on mahdollista saada yleiskuva haetun alueen sijainnista. Selkeyden vuoksi vaatimuksesta säädettäisiin kuitenkin erikseen pykälässä. Lisäksi tarkennettaisiin, että varausilmoitukseen olisi liitettävä varausalueen kartta, jossa on selkeästi merkittynä varausalueen rajat.

Pykälän 1 momentin 2 kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 15 §:n 1 momentin 2 kohtaa, mutta pykälän muotoilua muutettaisiin teknologianeutraalimmaksi. Tiedostolla tarkoitettaisiin esimerkiksi paikkatietotiedostoa, jonka avulla kaivosviranomaisen voisi sijoittaa haetun alueen tarkasti käytössään olevan tietojärjestelmän paikkatieto-ohjelmaan.

Pykälän 1 momentin 3 kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 15 §:n 1 momentin 3 kohtaa. Hakijan olisi toimitettava virkatodistus tai kaupparekisteriote. Virkatodistuksen tai otteen kaupparekisteristä tulisi olla enintään kolme kuukautta vanha.

Pykälän 1 momentin 4 kohta olisi uusi. Kohdan mukaan varausilmoitukseen olisi liitettävä muut viranomaisen edellyttämät asianmukaisen päätöksen tekemistä varten tarvittavat liitteet. Vaatimuksella pyritäisiin varmistamaan, että kaivosviranomaisella on käytössään kaikki tarvittavat liitteet kaivoslain 55 §:n tarkoittaman varauspäätöksen tekemistä varten.

23 § *Kaivoslupahakemus.* Kaivoslain 34 §:ssä on säädetty lain tasolla, mitä tietoja kaivoslupahakemuksessa on esitettävä. Pykälässä säädettäisiin kaivoslupahakemuksen tarkemmasta sisällöstä. Pykälä vastaisi pääosin voimassaolevan asetuksen 16 §:ää, mutta siihen tehtäisiin eräitä muutoksia.

Pykälän 1 momentin 1 kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 16 §:n 1 momentin 1 kohtaa. Ehdotetun pykälän mukaan hakemuksessa tulisi esittää hakijan nimi, yhteystiedot ja kotipaikka.

Pykälän 1 momentin 2 kohta olisi uusi. Kohdan mukaan varausilmoituksessa olisi esitettävä myös hakijan yhteyshenkilö ja lisätietojen antaja Suomessa, nimi, asema yhtiössä ja yhteystiedot. Tarkennetuilla tietovaatimuksilla pyritäisiin varmistamaan tiedonkulku luvanhakijan, kaivosviranomaisen sekä laajemman yleisön välillä. Tiedot julkaistaisiin.

Pykälän 1 momentin 3 kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 16 §:n 1 momentin 2 kohtaa. Hakemuksessa tulisi selvittää kaivosalueella tai kaivoksen apualueella sijaitsevien kiinteistöjen ja muiden rekisteriyksiköiden nimet ja kiinteistötunnukset.

Pykälän 1 momentin 4 kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 16 §:n 1 momentin 3 kohtaa. Hakemusalueesta tulisi esittää sekä kokonaispinta-ala, että pinta-alan jakautuminen kiinteistökohtaisesti eriteltynä niin, että kunkin kiinteistön osalta selviää, kuinka iso alue kyseisestä kiinteistöstä kuuluu haettuun kaivosalueeseen ja kuinka iso alue kaivoksen apualueeseen. Kaivoslupahakemukseen tulisi liittää myös kaivoksen vaikutusalueen kiinteistötiedot.

Pykälän 1 momentin 5 kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 16 §:n 1 momentin 4 kohtaa. Hakemuksesta tulisi käydä perustellusti ilmi hakemusalueen laajuuteen vaikuttavat seikat sekä millä perusteilla on päädytty juuri kyseiseen sijaintiin ja alueiden käyttöön. Hakemuksessa tulisi esittää kaivoksen toimintojen sijoittelu haetulle kaivosalueelle sekä infrastruktuurin rakentamisen tarve.

Pykälän 1 momentin 6 kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 16 §:n 1 momentin 5 kohtaa. Hakemuksessa tulisi selvittää alueella tehdyt malminetsintätutkimukset ja niiden tulokset sekä käsitys alueella tai sen läheisyydessä vielä olevasta malmipotentialista. Hakijan tulisi selvittää hankkeen malmivarantoarvio, sekä miten tämä arvio on tehty. Hakemuksessa tulisi antaa selvitys malmin louhinnallisista ja metallurgisista

ominaisuuksista, sekä muista tiedoista, joihin hakija perustaa käsityksensä siitä, että esiintymän hyödyntäminen olisi todennäköistä ja taloudellisesti kannattavaa.

Pykälän 1 momentin 7 kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 16 §:n 1 momentin 6 kohtaa. Kohdan mukainen selvitys taloudellisista edellytyksistä olisi suhteutettava hankkeen kokoon. Esimerkiksi jos kyseessä on pelkkä louhostoiminta ilman rikastuslaitosta, voitaisiin selvitys antaa yleisluontoisena. Suurten kaivoshankkeiden, jotka sisältäisivät rikastus- ja muuta toimintaa sekä laajoja aluevarauksia, osalta selvityksen tulisi olla seikkaperäinen.

Pykälän 1 momentin 8 kohta olisi uusi. Kaivoslupahakemuksessa tai sen liitteissä olisi esitettävä selvitys hakijan organisaatiosta ja osaamisesta. Selvityksen tulisi olla sellainen, että kaivosviranomainen pystyy asianmukaisesti arvioimaan, onko hakijalla edellytykset harjoittaa haetun luvan mukaista toimintaa, sekä tarkoitus tosiasiasyissä huolehtia kaivostoiminnan aloittamisesta. Säännöksen tarkoituksena on erityisesti estää sellaisten kaivoslupahakemusten hyväksyminen, joissa hakemus on tehty keinottelutarkoituksessa tai joissa tavoitteena on säilyttää esiintymän hyödyntämisoikeus hakijan hallinnassa ja samalla estää muiden toimijoiden mahdollisuudet esiintymän jatkokehittämiseen. Pykälän 1 momentin 9 kohdassa täsmennetään menettelyä, jolla selvitetään ne asianosaiset, jotka ovat suunnitellun kaivosalueen kiinteistöjen sekä kaivosalueen naapurikiinteistöjen omistajia ja ne muut henkilöt tai yhteisöt, keiden etua, oikeutta tai velvollisuutta kaivosluvan myöntäminen saattaa koskea. Kohta vastaisi pääosin voimassaolevan asetuksen 16 §:n 1 momentin 7 kohtaa, mutta siihen tehtäisiin eräitä tarkennuksia. Pykälän vaatimus naapurikiinteistöjen omistajien ilmoittamisesta olisi uusi. Vaatimus lisättäisiin, sillä kaivostoiminta saattaa aiheuttaa sellaista rasitusta naapurikiinteistölle, josta säädetään eräistä naapurisuhteista annetussa laissa (26/1920). Lisäksi vaadittaisiin uutena vaatimuksena tietoa pykälässä tarkoitettujen tahojen tiedossa olevista sähköpostiosoitteista. Vaatimuksella pyritään tiedonkulun sujuvoittamiseen. Muuten riittäviksi katsottaisiin esimerkiksi kiinteistötietojärjestelmässä olevat tiedot (laki kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta). Kiinteistön haltijoiden ja kaivoslain 5 § 2 momentin mukaisten kiinteistön omistajiin rinnastettavien osalta hakemukseen tulisi tarvittaessa liittää seikkaperäisempi selvitys.

Pykälän 1 momentin 10 kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 16 §:n 1 momentin 8 kohtaa. Hakemuksessa tulisi toimittaa esiintymän geologinen malli sekä louhossuunnitelmat. Hakemuksessa tulisi perustellusti selvittää suunniteltu louhintamenetelmä, louhosten rakenteellinen mitoitus sekä geologiset ja kalliomekaaniset ominaisuudet, joilla saattaa olla vaikutusta louhinnan toteuttamiseen ja miten ne on otettu huomioon suunnittelussa. Hakemuksessa olisi esitettävä tuotantosuunnitelma louhinnan kokonaismäärästä ja tuotantokapasiteetista, toiminnan aloittamisajankohdasta ja arvioitu toiminta-aika.

Pykälän 1 momentin 11 kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 16 §:n 1 momentin 9 kohtaa. Kohdan mukaan hakijan tulisi selvittää millä toimenpiteillä hän varmistaa, ettei suunnittelussa eikä kaivostoiminnassa tuhlata kaivosmineraaleja, eikä vaaranneta tai vaikeuteta kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä esimerkiksi infrastruktuurin sijoittelulla tai muutoin estämällä malmipotentialisten alueiden mahdollisen myöhemmän hyödyntämisen.

Pykälän 1 momentin 12 kohdan mukaan lupahakemuksessa tai sen liitteessä olisi esitettävä perusteltu selvitys kaivostoiminnan arvioiduista vaikutuksista yleisiin ja yksityisiin etuihin ja niille koituvista hyödyistä, menetyksistä ja haitasta. Kohta vastaisi muuten voimassaolevan asetuksen 16 §:n 1 momentin 10 kohtaa, mutta sääntelyä tarkennettaisiin vaatimuksella siitä, että selvityksen on oltava perusteltu. Tarkennuksella pyrittäisiin varmistamaan selvitysten riittävä taso. Muissa kuin laajoissa kaivoshankkeissa riittävänä perusteltuna selvityksenä olisi pidettävä esimerkiksi hankkeesta tehtyä arviointiselostusta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) mukaisesti. Laajoissa ja merkittävässä hankkeissa selvityksen olisi oltava yksityiskohtaisempi, jotta kaivoslain 19 §:n 3 momentin mukainen harkinta voitaisiin tehdä riittävän tarkasti.

Pykälän 1 momentin 13 kohdan mukaan hakemuksessa tulisi esittää yksityiskohtainen selvitys toimenpiteistä, joilla kaivostoiminnan haitalliset vaikutukset olisi tarkoitus poistaa tai joilla niitä olisi

tarkoitus vähentää. Kohta vastaisi muuten voimassaolevan asetuksen 16 §:n 1 momentin 11 kohtaa, mutta sitä tarkennettaisiin vaatimuksella selvityksen yksityiskohtaisuudesta toimitettavien selvitysten laadun takaamiseksi.

Pykälän 1 momentin 14 kohta olisi uusi. Lupahakemuksessa tai sen liitteessä olisi esitettävä selvitys siitä, miten luonnon monimuotoisuus on otettu huomioon hankkeen suunnittelussa. Kaivoslainsäädännön mukaisilla lupamääräyksillä ei voida määrätä päästöistä ja muusta ympäristölainsäädännöllä säädetystä, mutta voidaan antaa tarpeellisia määräyksiä fyysisen ympäristön muutoksista (HE 126/2022 vp s. 67) ja luonnon monimuotoisuuden huomioon ottamista lupamääräyksissä vahvistettiin lain uudistuksen yhteydessä. Ehdotetun pykälän 1 momentin 4 kohdan uusi lupahakemusvaiheeseen kohdistuva vaatimus edellyttäisi toiminnanharjoittajia kiinnittämään huomiota luonnon monimuotoisuutta koskeviin kysymyksiin jo hankkeen suunnitteluvaiheessa ja vahvistaisi näin lähtökohtia luonnon monimuotoisuutta koskevien kaivoslain mukaisten lupamääräysten toteuttamisessa. Luonnon monimuotoisuus voidaan huomioida hankkeen suunnittelussa esimerkiksi säilyttämällä puustoa ja muuta kasvillisuutta, uusilla istutuksilla, taikka kaivosalueen toimintojen sijoittelulla. Alueelle voidaan mahdollisuuksien mukaan jättää esimerkiksi kosteikkoalueita ja paahdeketoja sekä kaadettuja puita lahoppuiksi. Lisäksi rakentamista voidaan ajoittaa ottamalla huomioon häiriintyvät lajit. Lisäksi alueen arvopuustoa voidaan suojata ja säästää.

Pykälän 1 momentin 15 kohta vastaisi sisällöltään voimassaolevan asetuksen 16 §:n 1 momentin 12 kohtaa, mutta sen sanamuotoa selkeytettäisiin. Pykälää muutettaisiin siten, että viitattaessa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettuun lakiin (252/2017) toisen kerran samassa pykälässä, käytettäisiin ilmaisua ”*mainittuun lakiin*”. Samalla korjattaisiin pykälän viittaus koskemaan voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Pykälän 1 momentin 16 kohta olisi uusi. Sen mukaan kaivoslupahakemuksessa olisi esitettävä alustava suunnitelma kaivoksen vaiheittaisesta sulkemisesta. Kaivoslain uudistuksessa varautumista kaivostoiminnan vaiheittaiseen sulkemiseen pyrittiin parantamaan ja kaivostoiminnan harjoittaja velvoitettiin aktiivisesti ottamaan huomioon kaivoksen vaiheittainen sulkeminen ja huomioimaan se myös kaivostoiminnan aikana. Tähän liittyen lain uudistuksen yhteydessä katsottiin tarpeelliseksi täsmentää asetusta siten, että kaivoslupaa hakevan olisi esitettävä alustava suunnitelma kaivoksen vaiheittaisesta sulkemisesta.

Pykälän 1 momentin 17 kohdan mukaan kaivoslupahakemuksessa tulisi esittää yksityiskohtainen selvitys kaivostoiminnan lopettamisen edellyttämistä toimenpiteistä ja niiden alueellisesta ulottuvuudesta. Kohta vastaisi muuten voimassaolevan asetuksen 16 §:n 1 momentin 13 kohtaa, mutta sitä tarkennettaisiin uudella vaatimuksella selvityksen yksityiskohtaisuudesta, jotta kaivosviranomaisella olisi nykyistä paremmat lähtökohdat arvioida kaivosvakuuden määrää sekä hakijan kykyä suorittaa kaivostoiminnan jälkitoimenpiteet asianmukaisesti.

Pykälän 1 momentin 18 kohdan mukaan kaivoslupahakemuksessa olisi oltava selvitys rakennuksia ja rakennelmia koskevista toimenpiteistä kaivostoiminnan päätyttyä. Kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 16 §:n 1 momentin 14 kohtaa.

Pykälän 1 momentin 19 kohdan mukaan hakemuksessa olisi esitettävä selvitys jälkihoitotoimenpiteiden tavoitteista ja niiden pääasiallinen sisällöstä. Kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 16 §:n 1 momentin 15 kohtaa.

Pykälän 1 momentin 20 kohdan mukaan hakemuksessa olisi esitettävä selvitys alueen tulevista käyttömahdollisuuksista. Kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 16 §:n 1 momentin 16 kohtaa.

Pykälän 1 momentin 21 kohdan mukaan hakemuksessa olisi esitettävä arvio lopettamistoimenpiteiden aikataulusta ja kustannuksista. Kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 16 §:n 1 momentin 17 kohtaa.

Pykälän 1 momentin 22 kohdan mukaan hakemuksessa tulisi esittää kaivostoiminnan suunniteltu aloitusajankohta. Kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 16 §:n 1 momentin 18 kohtaa.

Pykälän 1 momentin 23 kohdan mukaan hakijan tulisi ehdottaa kaivosalueelle nimeä. Kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 16 §:n 1 momentin 19 kohtaa.

Pykälän 6 kohta 24 olisi uusi. Sen mukaan kaivoslupahakemuksessa olisi esitettävä tiedotussuunnitelma. Kaivoslupahakemuksessa vaadittavan tiedotussuunnitelman tarkoituksena olisi parantaa laajemman yleisön tiedonsaantioikeutta hakemuksesta ja tukea osaltaan toiminnan vuorovaikutteisuutta ja paikallista hyväksyttävyyttä sekä vähentää tiedonpuutteesta johtuvia turhia väärinkäsityksiä ja niiden aiheuttamaa huolta laajemmassa yleisössä.

Pykälän 1 momentin 25 kohta olisi uusi. Kohdan mukaan varausilmoitukseen olisi liitettävä muut viranomaisen edellyttämät asianmukaisen päätöksen tekemistä varten tarvittavat tiedot. Vaatimuksella pyrittäisiin varmistamaan, että kaivosviranomaisella on käytössään kaikki tarvittavat tiedot lupapäätöksen tekemistä varten.

24 §. Hakijan selvitys kaivoslupahakemuksen mukaisen toiminnan vaikutuksista alueen saamelaiskulttuuriin. Pykälä olisi uusi. Pykälässä säädettäisiin tarkemmin kaivoslain 34 §:n 4 mukaisesta selvityksestä malminetsinnän osalta. Lain 34 §:n 4 momentin mukaan, jos hakemuksen kohteena oleva alue sijaitsee saamelaisten kotiseutualueella, hakijan on selvitettävä hakemuksen mukaisen toiminnan vaikutukset saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää kieltään, kulttuuriaan ja perinteisiä elinkeinojaan. Luvanhakija on selvitettävä hakemuksen mukaisen toiminnan vaikutukset myös saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella, jos hakemuksen mukaisella toiminnalla on huomattava merkitys saamelaisten oikeuksien kannalta alkuperäiskansana.

Lupahakemuksessa toimitettu selvitys toimii kaivoslain 38 §:n tarkoittaman yhteistyömenettelyn pohjana ja toimitettujen selvitysten laatu muodostaa edellytykset 38 §:n tarkoittaman yhteistyömenettelyn vaikuttavuudelle. Lain 34 §:n 4 momentin 1-5 kohdissa säädetään niistä seikoista, jotka selvityksessä on otettava erityisesti huomioon. Selvitysten riittävän laadun varmistamiseksi asetuksessa selvityksen sisältöä ja siinä käytettävää tietopohjaa tarkennettaisiin muun muassa luettelemalla ne seikat, joista seuraavia vaikutuksia hakijan tulisi arvioida. Hakijan laatimalle selvitykselle asetettava vaatimustaso olisi hallintolain (434/2003) 6 §:n yleisen suhteellisuusperiaatteen mukaisesti riippuvainen toiminnan laadusta ja laajuudesta.

Selvitykseen olisi sisällytettävä kaivoslain 34 §:n 4 momentin 3 kohdan tarkoitetut tiedot alueen käytöstä ja merkityksestä alueen saamelaiskulttuurille. Alueen käyttö ja merkitys alueen saamelaiskulttuurille tulisi kartoittaa yleinen suhteellisuusperiaate huomioon ottaen. Alueen käyttö ja merkitys alueen saamelaiskulttuurille olisi siten kartoitettava ottaen huomioon esimerkiksi harjoitettavan toiminnan laatu ja laajuus sekä alueen saamelaiskulttuuria koskevien tietojen julkinen saatavuus.

Momentin mukaan toiminnan vaikutuksia arvioidaessa tulisi ottaa huomioon toiminnan yhteisvaikutukset hakemuksessa tarkoitetun alueen läheisyydessä olevien vastaavien voimassa olevien lupien kanssa. Tietoja muista vastaavista luvista alueen läheisyydessä voi saada esimerkiksi kaivosrekisterin karttapalvelusta.

Selvityksen pohjalta hakijan tulisi esittää perusteltu arvio siitä voidaanko kyseessä olevalla alueella luvan myöntämisestä huolimatta edelleen ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria sekä harjoittaa saamelaisten perinteisiä elinkeinoja.

Toiminnan vesistö- ja ympäristövaikutukset arvioidaan keskeisesti osana esimerkiksi vesilain (587/2011) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) lupaharkintaa.

Pykälän 2 momentissa lueteltaisiin seikat, jotka arvioissa tulisi ottaa huomioon.

Pykälän 2 momentin kohdan 1 mukaan arvioissa tulisi ottaa huomioon 16 §:n 1 momentin alakohdissa 10 sekä 12—20 tarkoitetut tiedot. Tarkoitetuista tiedoista käy ilmi lupahakemuksen kohteena olevan kaivostoiminnan laatu.

Pykälän 2 momentin kohdan 2 mukaan arvioissa olisi otettava huomioon alueella ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat porojen laidunnusalueet ja kulkureitit. Porojen laidunnusalueet ja kulkureitit ovat keskeisiä kaivoslain 34 §:n 4 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja alueita. Niitä koskevaa tietoa on saatavilla avoimista tietolähteistä. Tietoa poronhoidon rakenteista on asianomaisella maakunnan liitolla ja paliskunnilla, joista jälkimmäisellä on myös tietoa porojen kuljetusreiteistä. Poronhoidon rakenteista ja porojen kuljetusreiteistä on tietoa myös Metsähallituksella tai paliskuntain yhdistyksellä.

Pykälän 2 momentin kohdan 3 mukaan arvioissa olisi otettava huomioon alueelle ja sen välittömään läheisyyteen kohdistuva matkailu ja metsätalous ja muut tiedossa olevat aluetta rasittava alueen käyttömuodot. Muita pykälässä tarkoitettuja lain 34 §:n 4 momentin 4 kohdan mukaisia mahdollisia rajoitteita voivat olla esimerkiksi sotilaalliseen maanpuolustukseen liittyvät alueiden käyttörajoitukset.

Pykälän 2 momentin kohdan 4 mukaan arvioissa olisi otettava huomioon mahdollisuus haittojen poistamiseen tai niiden vähentämiseen. Monien momentin 1—6 kohdissa tarkoitettujen tekijöiden vaikutuksia pystytään rajoittamaan tai poistamaan toiminnan suunnittelulla.

25 §. *Kaivoslupahakemuksen liitteet.* Pykälässä säädettäisiin kaivoslupahakemuksen liitteistä. Pykälä vastaisi pääosin voimassaolevan asetuksen 17 §:ää, mutta siihen tehtäisiin eräitä muutoksia.

Pykälän 1 momentin 1 kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 17 §:n 1 momentin 1 kohtaa. Yleispiirteisellä kartalla tarkoitettaisiin nykyisen sääntelyn mukaisesti sellaista selvitystä, jonka perusteella viranomaisten ja maanomistajien olisi helpohkoa saada yleiskuva haetun alueen sijoittumisesta alueelle. Lisäksi yleispiirteisessä kartassa on mahdollista esittää tarkempia tietoja alueiden käytöstä ja kaivosalueen lähialueiden muista maankäyttömuodoista. Tämä palvelee kaivosviranomaisen tietotarvetta kaivoslain 47 §:n 4 momentin edellytyksiä tutkittaessa.

Pykälän 1 momentin kohtaa 2 tarkennettaisiin. Kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 17 §:n 1 momentin 2 kohtaa. Mainittuja tietoja on julkisesti saatavilla esimerkiksi maanmittauslaitoksen avoimissa aineistoissa.

Pykälän 1 momentin 3 kohtaa vastaisi voimassaolevan asetuksen 17 §:n 1 momentin 3 kohtaa, mutta yykälän muotoilua muutettaisiin teknologianeutraalimmaksi.. Kohdassa esimerkiksi tiedostoa, jonka avulla kaivosviranomaisen voisi sijoittaa haetun alueen tarkasti käytössään olevan tietojärjestelmän paikkatieto-ohjelmaan. Tämä palvelee myös kaivoslain 58 §:n 7 momentin mukaista tiedonsiirtoa kiinteistötietojärjestelmään. Kaivostoimituksen jälkeen kaivosalueen sijainti kuitenkin tarkentuu kiinteistötoimituksessa määrätyn mukaiseksi, ja tämä tarkentunut rajausta viedään myös kaivosviranomaisen tietojärjestelmään.

Pykälän 1 momentin 4 kohta vastaisi voimassaolevan asetuksen 17 §:n 1 momentin 4 kohtaa. Kohdassa edellytettäisiin, että hakijan olisi toimitettava virkatodistus tai kaupparekisteriote. Virkatodistus tai ote kaupparekisteristä tulisi olla enintään kolme kuukautta vanha.

Pykälän 1 momentin 5 kohta olisi uusi. Sen mukaan lupahakemukseen olisi liitettävä 24 §:ssä tarkoitettu selvitys toiminnan vaikutuksista saamelaiskulttuuriin.

Pykälän 1 momentin 6 kohta olisi uusi. Kohdan mukaan varausilmoitukseen olisi liitettävä muut viranomaisen edellyttämät asianmukaisen päätöksen tekemistä varten tarvittavat liitteet. Vaatimuksella pyrittäisiin varmistamaan, että kaivosviranomaisella on käytössään kaikki tarvittavat liitteet lupapäätöksen tekemistä varten.

26 §. *Kaivoslupahakemusta koskeva yleisötilaisuus.* Pykälä olisi uusi. Pykälässä säädettäisiin tarkemmat säännökset kaivoslain 39 §:n tarkoittamasta kaivoslupaa, kaivosluvan muuttamista tai kaivosluvan voimassaolon jatkamista koskevasta yleisölle avoimesta tilaisuudesta muistutusten ja mielipiteiden tekemisen tueksi. Lain uudistusta koskevan hallituksen esityksen mukaisesti (HE126/2022 vp s. 99) muistutukset ja mielipiteet pitää kuitenkin jättää erikseen kirjallisina eikä tilaisuudessa ole tarkoitus antaa mielipiteisiin ja muistutuksiin vastauksia. Ehdotuksen mukaan tilaisuudesta tulisi tiedottaa ennen

lupahakemuksen kuuluttamista tai viimeistään lupahakemuksesta tiedottamisen yhteydessä. Kaivosviranomaisen olisi pidettävä tilaisuudesta pöytäkirjaa, jonka avulla esimerkiksi tilaisuuden järjestäminen on mahdollista dokumentoida ja tilaisuudessa käsitellyt asiat tunnistaa. Tilaisuus voitaisiin järjestää etäyhteydellä. Toisaalta lain perustelujen mukaisesti (HE 126/2022 vp s. 98) tilaisuuden järjestämiselle paikkakunnalla tai verkkotilaisuuden ja paikkakunnalla järjestettävän tilaisuuden yhdistelmänä ei ole estettä.

27 §. *Lupapäätöksen liitekartan sisältö.* Pykälä olisi uusi. Kaivoslain 56 §:ssä säädetään lupapäätöksen sisällöstä. 1.6.2023 voimaantulleella muutoslailla 505/2023 pykälään lisättiin uusi 3 momentti, joka edellyttää liitekartan liittämistä kaivoslupaa koskevaan päätökseen. Pykälään lisättiin uudistuksessa myös asetuksenantovaltuus, jonka mukaan lupapäätökseen sisältyvästä liitekartasta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Pykälässä lueteltaisiin ne asiat, joiden tulee ainakin ilmetä kaivoslupaa koskevaan päätökseen liitettävästä kartasta. Karttaa hyväksikäyttäen kaivosviranomaisen osoittaisi toimenpiteet, jotka asetettavan kaivosvakuuden tulisi kattaa. Kartta tukisi kaivosvakuuden kattavuuden arvioinnissa niin viranomaisia, toiminnanharjoittajia kuin asianosaisia. Liitekartan avulla kaivosviranomaisella olisi paremmat edellytykset arvioida toiminnassa tapahtuneita muutoksia ja tarvittaessa aloittaa kaivoslain 109 §:n 3 momentin mukainen vakuuden tarkistamista koskeva menettely.

Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan kaivoslupaa koskevaan päätökseen liitettävässä kartassa tulisi ilmetä avolouhoksen lopullisen louhoksen rajat.

Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan kartassa tulisi ilmetä tiedossa olevien maanalaisten louhosten vaikutusalueen raja projisoituna maanpintakartalle.

Pykälän 1 momentin 3 kohdan mukaan kartassa tulisi ilmetä sivukivi- ja maanläjitysalueet.

Pykälän 1 momentin 4 kohdan mukaan kartassa tulisi ilmetä rikastushiekka-altaat.

Pykälän 1 momentin 5 kohdan mukaan kartassa tulisi ilmetä vesienhallinnan järjestelyt, vesienkäsittelyyn ja varastointiin liittyvät altaat.

Pykälän 1 momentin 6 kohdan mukaan kartassa tulisi ilmetä puustosuojavyöhykkeet. Puustosuojavyöhykkeellä tarkoitettaisiin puustovyöhykettä eräiden kaivostoiminnasta aiheutuvien maisemallisten haittojen, erilaisten imissio- ja naapuruushaittojen ja muille elinkeinoille aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Tällaisesta puustosuojavyöhykkeestä on kaivoslain 52 §:n 3 momentin 8 a - 8 d kohtien mukaisesti mahdollista määrätä lupamääräyksiin.

Pykälän 1 momentin 7 kohdan mukaan kartassa tulisi ilmetä kaivosalueen rakennusten ja rakennelmien sijainti maan päällä.

Pykälän 1 momentin 8 kohdan mukaan kartassa tulisi ilmetä säiliöalueet, varikkoalueet ja räjähdesarastot.

Pykälän 1 momentin 9 kohdan mukaan kartassa tulisi ilmetä sähkönjakelu-, viestintä-, lämmitys- ja valaistusjärjestelmät.

Pykälän 1 momentin 10 kohdan mukaan kartassa tulisi ilmetä puhaltimien sijainti.

Pykälän 1 momentin 11 kohdan mukaan kartassa tulisi ilmetä liikenneväylät. Liikenneväylillä tarkoitettaisiin kulkuneuvojen tai jalankulkijoiden liikkumista varten rakennettuja kaivosalueella sijaitsevia väyliä.

28 §. *Kaivosalueunastuslupaa koskeva hakemus.* Pykälässä säädettäisiin tarkemmin kaivoslain 35 §:n mukaisesta kaivosalueunastuslupaa koskevasta hakemuksesta. Pykälä vastaisi sisällöllisesti voimassaolevan asetuksen 18 §:ää, mutta viittaus sen 1 momentissa muutettaisiin vastaamaan uudistetun asetuksen pykälänumerointia.

Pykälän 1 momentin mukaan kaivosaluelunastuslupahakemuksessa olisi esitettävä asetuksen 23 §:ssä säädettyt tiedot tai jäljennös myönnetystä kaivosluvasta.

Pykälän 2 momentin mukaan kaivoshankkeen yleisen tarpeen vaatimuksen arvioimiseksi hakemukseen tulisi selvittää alue- ja paikallistaloudelliset vaikutukset, työllisyysvaikutukset sekä yhteiskunnan raaka-ainehuoltoon liittyvät seikat. Viimeksi mainittuja voisivat olla muun muassa Suomessa olevien jatkojalostuslaitosten raaka-aineiden tarpeet.

29 §. *Kaivosaluelunastusluvan jatkoaikaa koskeva hakemus.* Pykälä vastaisi voimassaolevan asetuksen 19 §:ää. Pykälässä säädetään tarkemmin kaivosaluelunastusluvan jatkoaikaa koskevasta hakemuksesta. Hakijan tulee osoittaa valtioneuvostolle, että kaivoshankkeessa ovat olemassa edellytykset kaivoslain 63 §:n mukaiselle kaivosluvan voimassaoloajan jatkamiselle. Hakemuksessa on yksilöitävä haluttu jatkoaika, jollei jatkoa haeta toistaiseksi.

30 §. *Kaivosturvallisuuslupahakemus.* Kaivoslain 12 luvussa on säädetty kaivosturvallisuusluvasta ja kaivoslain 122 §:ssä on säädetty kaivosturvallisuuslupahakemuksesta. Asetuksen pykälässä säädetäisiin tarkempia säännöksiä kaivosturvallisuuslupahakemuksen sisällöstä. Pykälä vastaisi voimassaolevan asetuksen 20 §:ää. Hakemuksen tulee sisältää riittävän tarkat tiedot hakijasta. Pykälän mukaan hakemuksessa on esitettävä tiedot hakijan nimestä, yhteystiedot ja kotipaikka sekä lisäksi hakijan kaupparekisteriote, jos hakijana on oikeushenkilö tai, jos hakijana on luonnollinen henkilö, virkatodistus. Virkatodistus tai kaupparekisteriote tulee olla enintään kolme kuukautta vanha.

Lisäksi hakemuksessa on esitettävä riittävät tiedot alihankkijoilla suoritettavista toimenpiteistä ja kaivoksen rakentamisen suunnitellusta aikataulusta.

Kaivosturvallisuuslupahakemuksen laatimisessa voi käyttää kaivosviranomaisen tarjoamia lomakkeita ja sähköisiä asioimisalustoja.

31 §. *Kullanhuuhdonta-lupahakemus.* Kaivoslain 34 §:ssä on säädetty kullanhuuhdonta-lupahakemuksessa esitettävistä selvityksistä. Ehdotetussa pykälässä säädetäisiin tarkemmin kullanhuuhdonta-lupahakemuksessa esitettävistä tiedoista. Pykälä vastaisi voimassaolevan asetuksen 21 §:ää.

Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan hakemuksessa on esitettävä tiedot hakijan nimestä, yhteystiedot ja kotipaikka.

Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan hakemuksessa on esitettävä haetun kullanhuuhdonta-alueen maantieteellinen sijainti kunnan tarkkuudella sekä pykälän 1 momentin 3 kohdan mukaan kullanhuuhdonta-alueen pinta-ala vähintään 0,1 hehtaarin tarkkuudella.

Pykälän 1 momentin 4 kohdan mukaan hakemuksessa on esitettävä toiminnan laatuun ja laajuuteen suhteutettu selvitys siitä, miten luonnon monimuotoisuus on otettu huomioon toiminnan suunnittelussa.

Pykälän 1 momentin 5 kohdan mukainen tieto on välttämätön kaivosviranomaisen lupaharkinnan kannalta ja kaivoslain 54 §:n mukaisia määräyksiä annettaessa. Kyseinen tieto palvelisi kaivosviranomaista myös kaivoslain 107 §:n mukaisen vakuuden asettamisessa.

Pykälän 1 momentin 6 kohdan mukaan hakemuksessa on esitettävä alustava selvitys asetuksen 11 §:ssä tarkoitetuista kullanhuuhdonnan jälkitoimenpiteistä.

Pykälän 1 momentin 7 kohdan nojalla hakemuksessa tulisi esittää pääpiirteiset tiedot suojelun kannalta merkittävistä luonto- ja kullanhuuhdonta-kulttuuriarvoista. Kyseisillä tiedoilla tarkoitetaan niitä tietoja, jotka ovat saatavilla esimerkiksi viranomaisten rekistereistä tai tietokannoista.

Pykälän 1 momentin 8 kohdan nojalla hakijan on esitettävä selvitys siitä, miten kulku kullanhuuhdonta-alueelle on tarkoitettu järjestettäväksi.

Pykälän 1 momentin 9 kohdan mukaan hakijan on esitettävä selvitys kullanhuuhdonta-alueelle suunnitelluista väliaikaisista rakennelmista. Tieto on välttämätön, jotta kaivosviranomaisen voisi ratkaista rakentamista koskevan asian kaivoslain 26 §:n 3 momentin mukaisesti kullanhuuhdonta-lupa-asian yhteydessä. Kyseinen tieto palvelisi kaivosviranomaista myös kaivoslain 107 §:n mukaisen vakuuden asettamisessa.

Pykälän 1 momentin 10 kohdan mukaan hakijan tulee ehdottaa kullanhuuhdonta-alueelle nimeä.

32 §. Hakijan selvitys kullanhuuhdonta-lupahakemuksen mukaisen toiminnan vaikutuksista alueen saamelaiskulttuuriin. Pykälän olisi uusi. Pykälässä säädettäisiin tarkemmin kaivoslain 34 §:n 4 mukaisesta selvityksestä. Lain 34 §:n 4 momentin mukaan, jos hakemuksen kohteena oleva alue sijaitsee saamelaisten kotiseutualueella, hakijan olisi selvitettävä hakemuksen mukaisen toiminnan vaikutukset saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää kieltään, kulttuuriaan ja perinteisiä elinkeinojaan. Luvanhakija olisi selvitettävä hakemuksen mukaisen toiminnan vaikutukset myös saamelaisten kotiseutualan ulkopuolella, jos hakemuksen mukaisella toiminnalla on huomattava merkitys saamelaisten oikeuksien kannalta alkuperäiskansana.

Lupahakemuksessa toimitettu selvitys toimii kaivoslain 38 §:n tarkoittaman yhteistyömenettelyn pohjana ja toimitettujen selvitysten laatu muodostaa edellytykset 38 §:n tarkoittaman yhteistyömenettelyn vaikuttavuudelle. Lain 34 §:n 4 momentin 1-5 kohdissa säädetään niistä seikoista, jotka selvityksessä on otettava erityisesti huomioon. Selvitysten riittävän laadun varmistamiseksi asetuksessa selvityksen sisältöä ja siinä käytettävää tietopohjaa tarkennettaisiin muun muassa luettelemalla ne seikat, joista seuraavia vaikutuksia hakijan tulisi arvioida.

Kaivoslain 34 §:n 4 momentin 3 kohdan tarkoittamat tiedot alueen käytöstä ja merkityksestä alueen saamelaiskulttuurille. Alueen käyttö ja merkitys alueen saamelaiskulttuurille tulisi kartoittaa hallintolain 6 §:ssä säädetty suhteellisuusvaatimus huomioon ottaen. Siten sisällytettävien tietojen sopivaa kattavuutta ohjaisi esimerkiksi harjoitettavan toiminnan laatu ja laajuus sekä alueen saamelaiskulttuuria koskevien tietojen julkinen saatavuus. Esimerkiksi ns. lapiokaivuussa yksittäisen toiminnanharjoittajan harjoittaman kullanhuuhdon vaikutus on tyypillisesti hyvin vähäinen ja siten myös alueen saamelaiskulttuuria koskevan selvitysvelvollisuuden ala suppeampi kuin toiminnan ollessa laajempaa. Vastaavasti koneellisessa kullankaivuussa velvollisuus olisi laajempi. Viittauksella saatavilla oleviin tietoihin ei ole tarkoitus rajoittaa selvitysvelvoitteen alaa. Julkisesti saatavilla tietoja on esimerkiksi lähialueiden kullanhuuhdonta-luvissa, hakemuksista annetuissa lausunnoissa ja hakemuksia varten laadituissa selvityksissä

Vaikutuksia arvioitaessa olisi otettava huomioon myös hakemuksessa tarkoitettujen alueen läheisyydessä olevat vastaavat voimassa olevat luvat. Tietoja muista vastaavista luvista alueen läheisyydessä voi saada esimerkiksi kaivosrekisterin karttapalvelusta.

Selvityksen pohjalta hakijan tulisi esittää perusteltu arvion siitä voidaanko kyseessä olevalla alueella luvan myöntämisestä huolimatta edelleen ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria sekä harjoittaa saamelaisten perinteisiä elinkeinoja. Momentissa säädettäisiin selvityksen lähtökohtainen taso. Listaus helpottaisi osaltaan myös selvityksen laatimistyötä. Selvitykselle asetettava vaatimustaso olisi yleisen suhteellisuusperiaatteen mukaisesti riippuvainen toiminnan laadusta ja laajuudesta. Esimerkiksi ns. lapiokaivuussa selvitys olisi siten mahdollista laatia merkittävästi suppeampana kuin käytettäessä koneita tai muita teknisiä apuvälineitä. Huomioon olisi otettava kaivoslain 34 §:n 4 momentin 2 kohdassa tarkoitettut tiedot. Tällä tarkoitetaan hakemuksessa tarkoitettujen alueen läheisyydessä olevia vastaavia voimassa olevia lupia. Tietoja muista vastaavista luvista alueen läheisyydessä voi saada esimerkiksi kaivosrekisterin karttapalvelusta.

Toiminnan vesistö- ja ympäristövaikutukset arvioidaan keskeisesti osana esimerkiksi vesilain (587/2011) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) lupaharkintaa.

Pykälän 2 momentin kohdan 1 mukaan arvioissa tulisi ottaa huomioon pykälän 1 momentin alakohdissa 2—9 tarkoitettut tiedot. Tarkoitetuista tiedoista käy ilmi useita kaivoslain 34 §:n 4 momentin 1 kohdan kannalta keskeisiä seikkoja.

Momentin kohdan 2 mukaan arvioissa olisi otettava huomioon alueella ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat porojen laidunnusalueet ja kulkureitit. Porojen laidunnusalueet ja kulkureitit ovat keskeisiä kaivoslain 34 §:n 4 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja alueita. Niitä koskevaa tietoa on saatavilla avoimista tietolähteistä. Tietoa poronhoidon rakenteista on asianomaisella maakunnan liitolla ja paliskunnilla, joista jälkimmäisellä on myös tietoa porojen kuljetusreiteistä. Poronhoidon rakenteista ja porojen kuljetusreiteistä on tietoa myös Metsähallituksella tai paliskuntain yhdistyksellä.

Momentin kohdan 3 mukaan arvioissa olisi otettava huomioon alueelle ja sen välittömään läheisyyteen kohdistuva matkailu ja metsätalous ja muut tiedossa olevat aluetta rasittava alueen käyttömuodot. Muita pykälässä tarkoitettuja lain 34 §:n 4 momentin 4 kohdan mukaisia mahdollisia rajoitteita voivat olla esimerkiksi sotilaalliseen maanpuolustukseen liittyvät alueiden käyttörajoitukset.

Momentin kohdan 4 mukaan arvioissa olisi otettava huomioon mahdollisuus haittojen poistamiseen tai niiden vähentämiseen. Monien momentin 1—6 kohdissa tarkoitettujen tekijöiden vaikutuksia pystytään rajoittamaan tai poistamaan toiminnan suunnittelulla.

Kaivosviranomaisen voisi ohjeistuksella antaa tarkempia tietoja kullanhuuhdontahakemuksessa esitettäviin tietoihin.

Kullanhuuhdentalupahakemuksen laatimisessa voisi käyttää kaivosviranomaisen tarjoamia lomakkeita ja sähköisiä asioimisalustoja.

33 §. *Kullanhuuhdentalupahakemuksen liitteet.* Pykälässä säädettäisiin kullanhuuhdentalupahakemuksen liitteistä. Pykälä vastaisi muuten voimassaolevan asetuksen 22 §:ää, mutta siihen lisättäisiin uusi kohta.

Pykälän 1 momentin 1 kohdan yleispiirteisellä kartalla tarkoitetaan sellaista selvitystä, jonka perusteella viranomaisten ja lupaharkinnan kannalta muiden tahojen on mahdollista saada yleiskuva haetun alueen sijainnista.

Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan hakemuksen liitteenä olisi toimitettava rakenteisessa muodossa olevat tiedot kullanhuuhdonta-alueen rajoista ja kullanhuuhdonnan esteet sisältäisi valtakunnallisessa koordinaatistossa kullanhuuhdonta-alueen rajat ja kullanhuuhdonta-alueen esteet. Pykälän muotoilua muutettaisiin teknologianeutraalimmaksi.

Pykälässä tarkoitettaisiin esimerkiksi paikkatietotiedostoa, jonka avulla kaivosviranomaisen voi sijoittaa haetun alueen tarkasti käytössään olevan tietojärjestelmän paikkatieto-ohjelmaan.

Pykälän 1 momentin 3 kohdassa edellytettäisiin, että hakijan on toimitettava virkatodistus tai kaupparekisteriote. Virkatodistus tai ote kaupparekisteristä tulee olla enintään kolme kuukautta vanha.

Pykälän 1 momentin 4 kohta olisi uusi ja siinä säädettäisiin velvollisuudesta liittää hakemukseen asetuksen 32 §:ssä tarkoitettu selvitys.

34 §. *Yhteisiä alueita koskevat hakemukset.* Pykälässä säädettäisiin hakemuksesta, joka koskee yhteisiä alueita. Pykälä vastaisi voimassaolevan asetuksen 23 §:ää. Pykälän mukaan, jos hakemus koskee yhteisalueilla (758/1989) tarkoitettua aluetta tai yhteismetsälaissa (1109/2003) tarkoitettua yhteismetsää, vaaditaan yhteiseen alueeseen osallisista kiinteistöistä ja niiden omistajista kuitenkin vain sellainen selvitys, joka on tarpeen tiedoksiannon toimittamiseksi yhteisen alueen tai yhteismetsän osakaskunnalle.

35 §. *Hakemustietojen julkisuus.* Pykälä vastaisi voimassaolevan asetuksen 24 §:ää. Pykälän mukaan hakijan itsensä olisi ilmoitettava lupahakemuksen toimittamisen yhteydessä perustellut käsityksensä siitä, miltä osin lupahakemus tai sen liitteet sisältäisivät viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) tai

muun lainsäädännön mukaan salassa pidettäviä tietoja. Salassa pidettäviä tietoja olisi esimerkiksi liike- ja ammattisalaisuudet.

Pykälän 2 momentin mukaan hakijan tulisi mahdollisuuksien mukaan toimittaa hakemuksen yhteydessä yleisluontoinen yhteenveto 1 momentissa tarkoitetuista hakemuksen tiedoista, joita voidaan esittää yleisölle. Tämä helpottaisi kaivosviranomaisen työtä lupahakemusten käsittelyssä.

36 §. *Lausunnot lupahakemuksesta.* Kaivoslain 37 §:n 1 momentissa on säädetty, miltä tahoilta lupaviranomaisen on pyydettävä malminetsintä-, kaivos- ja kullanhuuhdentalupahakemuksesta lausunto. Ehdotetussa pykälässä säädettäisiin eräistä erityistilanteista, jolloin lupaviranomaisen olisi pyydettävä päätöksenteon tueksi lausunto eräiltä muilta tahoilta: Rajavartiolaitokselta, Pääesikunnalta, Museovirastolta ja muilta tarvittavilta tahoilta, jotka ovat lupaharkinnan kannalta tarpeellista. Lisäksi lausunto olisi pyydettävä tietyissä erityistilanteissa myös asianomaiselta maakunnan liitolta ja Säteilyturvakeskukselta. Pykälä vastaisi pääosin voimassaolevan asetuksen 25 §:ää, mutta siihen tehtäisiin eräitä kansallisen turvallisuuden huomioon ottamisen kannalta tarpeellisia tarkennuksia. Pykälän 1 kohtaan lisättäisiin vaatimus pyytää lausuntoa Rajavartiolaitokselta myös silloin kuin toimintaa on tarkoitus harjoittaa Suomen aluevesillä tai Rajavartiolaitoksen käytössä olevan alueen läheisyydessä. Lisäksi pykälään lisättäisiin uusi 4 kohta, jossa tarkennetaan muita tahoja joilta lausunto kansallisen turvallisuuden huomioon ottamisesta voitaisiin pyytää silloin kun hanke saattaa vaarantaa laajemmin kansallista turvallisuutta kaivoksen sijainnista riippumatta.

37 §. *Lupahakemuksesta kuuluttaminen.* Pykälässä säädettäisiin yksityiskohtaisesti, mitä tietoja kaivoslain 40 §:ssä tarkoitettua malminetsintälupaa, kaivoslupaa, kullanhuuhdentalupaa koskevaan kuulutukseen tulisi sisällyttää. Kuulutuksen tulisi sisältää kuvaus hakemuksesta (hakijasta, hakemuksen mukaisesta toiminnasta, alueesta), tieto hakemusasiakirjojen nähtävillä pidosta, menettely muistutuksen ja mielipiteen antamiseen sekä tieto mahdollisesta julkisesta kuulemistilaisuudesta. Pykälä vastaisi muuten voimassaolevan asetuksen 26 §:ää, mutta siinä tarkennettaisiin kohdan 5 vaatimusta. Vaatimusta tiedosta muistutusten ja mielipiteiden jättämiseksi on pidetty epäselvänä. 5 kohdan vaatimusta muutettaisiin siten, että kuulutukseen olisi *tiedon* sijasta sisällytettävä *menettely* muistutusten ja mielipiteiden jättämiseksi.

38 §. *Hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi.* Kaivoslain 66 §:ssä on säädetty malminetsintäluvan, kaivosluvan ja kullanhuuhdentaluvan voimassaolon jatkamisesta. Pykälä vastaisi muuten sisällöltään voimassaolevan asetuksen 27 §:ää, mutta sen 1 momenttia muutettaisiin apulaisoikeuskanslerin ratkaisun OKV/2011/1/2018 edellyttämällä tavalla.

Kaivoslain 66 §:n 1 momentin mukaan malminetsintäluvan, kaivosluvan ja kullanhuuhdentaluvan voimassaolon jatkamista varten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset kaivoslaissa tarkemmin säädettyistä seikoista. Voimassaolevan asetuksen 27 §:n 1 momentissa säädetään, että malminetsintäluvan, kaivosluvan ja kullanhuuhdentaluvan voimassaolon jatkamista koskeva hakemus on toimitettava lupaviranomaiselle kaksi kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä. Apulaisoikeuskanslerin ratkaisun mukaan valtioneuvoston asetus on kaivoslain kanssa ristiriidassa, koska siinä säädetään hakemuksen toimittamisen aikataulusta rajoitetummin kuin laissa.

Ratkaisun perusteella ehdotetun pykälän 1 momentista poistettaisiin vaatimus siitä, että hakemus on toimitettava 2 kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä. Päivitetyin 1 momentin mukaan malminetsintäluvan, kaivosluvan ja kullanhuuhdentaluvan voimassaolon jatkamista koskeva hakemus olisi toimitettava lupaviranomaiselle ennen luvan voimassaolon päättymistä.

Pykälän 2 momentin mukaan hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan haluamat muutokset lupa-alueeseen tai muut merkittävät muutokset sekä asianosaisten osalta tapahtuneet muutokset.

Malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista koskevassa hakemuksessa tulee olla selvitys kaivoslain 61 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista seikoista. Ehdotetun pykälän 3 momentin mukaan tarvittaisiin lisäksi selvitys:

- tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista;
- alueelle kohdistuneiden tutkimuskustannusten määrästä;
- esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta sekä
- perustelut mahdolliselle aluerajaukselle.

Kaivosluvan voimassaolon jatkamista koskevassa hakemuksessa tulee olla selvitys kaivoslain 63 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista seikoista. Pykälän 4 momentin mukaan tarvittaisiin lisäksi selvitys tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista sekä louhinnan jatkon perusteista.

Kullanhuuhdontaluvan voimassaolon jatkamista koskevassa hakemuksessa tulee olla selvitys kaivoslain 65 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista seikoista. Pykälän 5 momentin mukaan tarvittaisiin lisäksi selvitys tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista sekä kullanhuuhdontaluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Hakemuksessa tulisi siten selvittää etenkin voimassa olevan luvan mukainen toiminta, toimintaa koskevat jatkosuunnitelmat ja niiden vaikutukset sekä toiminnan lopettamiseen liittyvät toimenpiteet ja jälkitoimenpiteet. Hakemukseen sovellettaisiin lisäksi vastaavasti, mitä kaivoslain 34 §:ssä säädetään lupahakemuksesta. Hakemuksessa ei kuitenkaan olisi tarpeen esittää selvitystä seikoista, jotka on tarvittavassa laajuudessa selvitetty jo alkuperäisessä hakemuksessa ja joiden osalta ei ole tapahtunut muutosta. Hakijan tulee päivittää haetun luvan asianosaistiedot, jos niissä on tapahtunut muutoksia.

Jos malminetsintäluvan, kaivosluvan tai kullanhuuhdontaluvan voimassaolon jatkamista koskevassa hakemuksessa ei ilmoiteta, kuinka pitkäksi aikaa luvan voimassaololle haetaan pidennystä, oletuksena olisi, että hakija tarkoituksena on hakea pidennystä kaivoslain 61, 63 ja 65 §:ssä säädetyn enimmäisajan verran.

39 §. *Lupapäätöksen sisältö.* Pykälä olisi uusi. Kaivoslain 56 §:ssä säädetään lupapäätöksen sisällöstä. Kaivoslain uudistuksessa pykälään lisättiin asetuksenantovaltuus, jonka mukaan tarkempia säännöksiä lupapäätöksen perusteluista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella. Tarkoituksena on parantaa lupapäätösten sisältöä niiden ymmärrettävyyden parantamiseksi.

Pykälän 1 momentin mukaan päätöksen olisi ensinnäkin sisällettävä luvansaajan velvollisuudet ja niille asetettavat määräajat. Velvollisuudet olisi yksilöitävä siten, että niiden perusteella luvanhaltijan velvollisuudet selviävät yksiselitteisesti.

Kaivoslain uudistuksessa kaivoslain lupapäätöksen sisältöä koskevaa sääntelyä yhtenäistettiin ympäristönsuojelulain kanssa siten, että muistutusten ja lausuntojen lisäksi myös mielipiteissä yksilöityihin vaatimuksiin on vastattava lupapäätöksessä. Pykälän 1 momentissa tätä vaatimusta tarkennettaisiin. Pykälän mukaan lupapäätöksessä olisi otettava kantaa lupahakemukseen annetuissa lausunnoissa, mielipiteissä ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin ja perusteltava ne selkeästi.

Pykälän 2 momentin mukaan kielteisessä päätöksessä olisi kuvattava kielteisen päätöksen perusteet sekä lainkohta, johon kielteinen päätös perustuu.

5 Luku

Panttaukseen liittyvä ilmoitusmenettely

40 §. *Panttausilmoitus.* Pykälässä säädettäisiin luvanhaltijan kaivosviranomaiselle kaivoslain 174 §:n 2 momentin nojalla tekemän panttausilmoituksen sisällöstä. Pykälä vastaisi voimassaolevan asetuksen 28 §:ää. Kaivosviranomainen voi tarvittaessa antaa tarkempaa ohjeistusta ilmoituksesta ja ilmoitusmenettelystä.

Pykälän 1 momentin mukaan ilmoituksen tulee aina sisältää muun muassa pantinantajan ja pantinsaajan sekä asianomaisen pantattavan oikeuden yksilöimiseksi tarpeelliset tiedot.

Edelleen ilmoituksen tulee sisältää tieto ensi- ja jälkipanttioikeuksien keskinäisestä etusijasta, jos asianomaiseen pantattavaan oikeuteen jo kohdistuu tai siihen ilmoitetaan kohdistuvaksi useampi panttioikeus. Jos luvanhaltija haluaa muuttaa ensi- ja jälkipanttioikeuksien keskinäistä etusijajärjestystä, ilmoitukseen tulisi liittää kaikkien kaivosviranomaiselle ilmoitettujen paremmalla etusijalla olevien panttioikeuksien haltijoiden kirjallinen suostumus muutokseen. Lisäksi luvanhaltijan tulee aina ennen kaivosviranomaiselle tehtävää ilmoitusta kirjallisesti ilmoittaa kaikille paremmalla etusijalla olevien panttioikeuksien haltijoille perustettavasta uudesta jälkipanttioikeudesta. Kaivosviranomaisen on varmistettava, että sille tehtävässä ilmoituksessa todettaisiin, että luvanhaltija olisi täyttänyt edellä mainitun ilmoitusvelvollisuutensa.

Ilmoitettavan panttioikeuden mukainen panttivastuu voi olla rahamääräisesti joko rajattu tai rajaamaton. Jos kaivosviranomaiselle tehtävässä ilmoituksessa ei muuta todettaisi, kaivosviranomaisen voisi olettaa, että panttivastuuta ei ole rahamääräisesti rajattu.

Pykälän 2 momentin mukaan luvanhaltijan tai ilmoituksen laatijan olisi allekirjoitettava ilmoitus. Ilmoitukseen olisi liitettävä jäljennös asianomaisesta panttaussitoumuksesta tai vastaavasta asiakirjasta, pantinantajan virkatodistus tai kaupparekisteriote sekä muut tarpeelliset asiakirjat. Viimeksi mainituilla asiakirjoilla tarkoitettaisiin erityisesti valtakirjaa, luvanhaltijayhteisön toimivaltaisen hallintoelimen päätöspöytäkirjaa tai sen otetta sekä muita asiakirjoja, jotka osoittavat, että luvanhaltija on hyväksynyt ilmoitettavan panttioikeuden antamisen pantinsaajalle ja että panttaussitoumuksen tai vastaavan asiakirjan sekä ilmoituksen allekirjoittanut henkilö on ollut siihen oikeutettu. Kaivosviranomaisella ei olisi kuitenkaan velvollisuutta edellä todettua laajemmin selvittää tai todentaa sille tehtyjen ilmoitusten ja niihin sisällytettyjen asiakirjojen oikeellisuutta.

Ilmoituksen voisi toimittaa viranomaiselle fyysisenä asiakirjana tai faksikopiona taikka sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 9 §:n mukaisena sähköisenä asiakirjana.

41 §. *Tietojenantovelvollisuus ilmoitetuista panttioikeuksista.* Pykälässä säädettäisiin ilmoitettuja panttioikeuksia koskevasta tietojenantovelvollisuudesta. Pykälä vastaisi pääosin voimassaolevan asetuksen 29 §:ää, mutta siihen tehtäisiin eräitä tarkennuksia.

Voimassaolevan asetuksen 29 §:n nojalla kaivosviranomaisen tulee yksilöidystä pyynnöstä antaa tietoja sekä tarvittaessa *todistus* sille ilmoitetuista panttioikeuksista. Panttauksesta säädetään kaivoslain 174 §:ssä. Pykälässä *todistuksella* tarkoitetaan kaivosviranomaisen panttausilmoituksen vastaanottamisesta luvanhaltijalle antamaa tietoa. Kaivoslain muutoksella säädettiin lakiin uusi 170 a §, jossa säädetään kaivosviranomaisen velvollisuudesta pitää kaivosrekisteriä sekä kaivosrekisteriin merkittävistä tiedoista. Pykälän mukaan kaivosrekisteriin merkitään myös panttioikeuksia koskevat tiedot. Näitä kaivosrekisteristä muuten annettavia tietoja kutsutaan *otteiksi*.

Käytetyn termistön yhteneväisyyden vuoksi asetuksen pykälää 34 täsmennettäisiin siten, että kaivosviranomaisen olisi annettava tarvittaessa kaivosrekisterin *ote* sille ilmoitetuista panttioikeuksista.

Lisäksi pykälästä poistettaisiin vaatimus pyynnön yksilöinnistä, jonka on katsottu vaikeuttavan panttausten julkisuuden toteutumista käytännössä.

42 §. *Panttioikeuksien haltijoiden oikeusasema luvan raukeamis-, peruuttamis- ja muuttamistilanteissa.* Pykälä vastaisi voimassaolevan asetuksen 30 §:ää. Pykälän 1 momentin mukaan kaivosviranomaisen tulee viipymättä ilmoittaa tiedossaan oleville panttioikeuksien haltijoille vireille tulleista kaivos- tai malminetsintäluvan raukeamisesta, peruuttamisesta tai muuttamisesta koskevista asioista ja varata panttioikeuksien haltijoille tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Kuten kaivoslain 174 §:n perusteluissa on todettu, panttioikeus on lähtökohtaisesti voimassa kuten asianomainen kaivos- tai malminetsintälupa. Panttioikeuden voimassaolo päättyy muun muassa silloin, kun lupa peruutetaan tai raukeaa. Jos lupaa muutetaan, muuttuu myös panttioikeuden sisältö vastaavasti.

Pykälän 1 momentin tarkoituksena on, että panttioikeuksien haltijoiden on mahdollista saada tieto asianomaisen luvan raukeamista, peruuttamista tai muuttamista koskevien asioiden vireille tulosta. Näin panttioikeuksien haltijoilla olisi mahdollisuus niille lain ja sopimusten mukaan kuuluvien oikeuksien käyttämiseen ennen kaivosviranomaisen asiassa tekemää ratkaisua.

Pykälän 2 momentin mukaan, jos luvanhaltija hakee itse 1 momentissa tarkoitettua kaivos- tai malminetsintäluvan raukeamista, hakemukseen on liitettävä kaikkien tiedossa olevien panttioikeuksien haltijoiden kirjallinen suostumus. Pykälän 2 momentin tarkoituksena on estää se, että luvanhaltija voisi omaaloitteisesti esimerkiksi shikaanin omaisesti toimien hakea luvan raukeamista ja aikaansaada näin samalla asianomaisen panttioikeuden tai -oikeuksien voimassaolon päättymisen.

6 Luku

Erinäiset säännökset

43 § *Kaivoslain 38 §:n tarkoittama yhteistyömenettely.* Pykälässä säädettäisiin tarkemmin kaivoslain 38 §:n mukaisen yhteistyömenettelyn toteuttamisesta. Kaivoslupaa, malminetsintälupaa tai kullanhuhdontalupaa koskevan lupahakemusalueen sijaitessa saamelaiden kotiseutualueella tai sen ulkopuolella ja hakemuksen mukaisen toiminnan aiheuttaessa merkittäviä vaikutuksia saamelaiden kotiseutualueella, on lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä toteutettava kaivoslain 38 §:n mukainen yhteistyömenettely.

Pykälän 1 momentin mukaan yhteistyömenettelyn pohjana toimisi kaivoslain 34 §:n mukainen lupahakemus liitteineen jota olisi täydennettävä yhteistyömenettelyssä esitettyjen perusteltujen esitysten johdosta, mikäli lupahakemus ei sellaisenaan sisällä kaivoslain ja -asetuksen edellyttämiä riittäviä tai oikeita tietoja päätöksentekoa varten. Yhteistyömenettelyn tarkoituksena on varmistaa, että lupahakemuksen mukaisesta toiminnasta aiheutuvat vaikutukset saamelaiden oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja perinteisiä elinkeinojaan on arvioitu asianmukaisesti ja, että toiminta on suunniteltu siten, että haittojen vähentämiseksi ja estämiseksi tarvittavat toimenpiteet on otettu huomioon. Yhteistyömenettelyyn kuuluu hakemusta koskevien kirjallisten lausuntojen pyytäminen menettelyn osapuolilta.

Yhteistyömenettely päättyisi kaivosviranomaisen tekemään arviointiin, jossa se toteaa itsenäisenä omana harkintanaan, onko lupahakemuksen mukaiselle toiminnalle kaivoslain 50 §:n tarkoittamia esteitä.

Asetuksen saamelaiden oikeuksia alkuperäiskansana koskevien säännösten toimivuutta on syytä seurata asetuksen voimaantuloa seuraavien vuosien kuluessa sekä kehittää tarvittaessa asetuksen sääntelyä.

44 §. *Luvan siirtoa koskeva hakemus.* Pykälä vastaisi pääosin voimassaolevan asetuksen 32 §:ää, mutta hakemuksen sisältöä koskevaa 2 momenttia täydennettäisiin. Pykälän mukaan kaivoslain 73 §:n mukainen malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuhdontalupaa koskeva hakemus tulisi jättää 30 päivän kuluessa siirtoa koskevan sopimuksen voimaantulosta. Määräajan asettaminen on katsottu tarpeelliseksi, jotta kolmannet osapuolet voisivat luottaa kaivosviranomaisen tietojärjestelmistään antamien tietojen oikeellisuuteen. Määräajan noudattamatta jättäminen ei suoranaisesti antaisi kaivosviranomaiselle oikeutta hylätä siirtohakemusta, elleivät samalla täyty kaivoslain 73 §:n 3 momentin edellytykset.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tarkemmin hakemuksen sisällöstä ja sen liitteistä. 2 momenttiin lisättäisiin uusi 4 kohta, jonka mukaan hakemukseen tulisi liittää ajantasaiset kiinteistötietojärjestelmässä olevat tiedot malminetsintäalueen kiinteistön omistajista ja niiden muiden henkilöiden tai yhteisöjen nimistä ja osoitteista, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta malminetsintäluvan siirto saattaa koskea.

45 §. *Tiedot louhintakorvauksen vahvistamista varten.* Pykälä vastaisi voimassaolevan asetuksen 33 §:ää. Pykälä sisältää tarkemmat säännökset kaivoslain 100 §:n louhintakorvauksesta.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin kaivoslain 100 §:n 6 momentin ilmoituksen liitettävistä tiedoista.

Pykälän 2 momentti täsmennetään kaivoslain 100 §:n 6 momentin ilmoitusvelvollisuuden koskemaan myös muita kuin metallimalmeja hyödyntäviä kaivoksia, joissa louhintakorvaus voi olla sopimuksenvarainen.

Pykälän 3 momentti koskee muita kuin metallimalmeja hyödyntäviä kaivoksia. Jos osapuolet eivät pääse sopimukseen louhintakorvauksesta, voi kumpikin osapuoli hakea sen vahvistamista kaivosviranomaiselta. Momentissa säädettäisiin niistä tekijöistä, jotka olisi hakemuksessa esitettävä.

Pykälän 4 momentti sisältäisi velvoitteen toimittaa kaivosviranomaiselle selvitys osapuolten välisestä sopimuksesta, jos se on muuttunut 2 momentin perusteella toimitetusta, taikka aikaisempi ilmoitus on ollut yleispiirteinen. Velvoite koskee vain muuta kuin metallimalmin louhintaa.

46 §. *Kaivostoimituksen rekisteröinnistä ilmoittaminen.* Pykälä vastaisi osin voimassaolevan asetuksen 34 §:ää. Pykälän 1 momentissa käytetty termistö muutettaisiin vastaamaan muuttunutta lainsäädäntöä. Lisäksi 2 momentin vaatimusta muutettaisiin teknologianeutraalimmaksi edellyttämällä, että ilmoitukseen tulee tiedoston sijasta liittää rakenteisessa muodossa olevat tiedot kaivosalueen ja kaivosalueen rajoista.

47 §. *Ilmoittaminen kaivosviranomaisen päätöstä koskevasta valituksesta.* Pykälä vastaisi voimassaolevan asetuksen 35 §:ää. Pykälässä säädettäisiin asianomaisen hallinto-oikeuden velvollisuudesta ilmoittaa sähköisesti kaivosviranomaiselle valituskirjelmistä.

48 §. *Kaivosrekisteriin merkittävät tiedot.* Kaivoslain uudistuksessa lakiin lisättiin uusi 170 a §, jossa säädetään kaivosviranomaisen pitämästä kaivosrekisteristä ja rekisteriin kirjattavista tiedoista sekä oikeudesta saada kaivosrekisteristä otteita. Asetuksen pykälässä 41 säädettäisiin tarkemmin niistä tiedoista, mitä kaivosrekisteriin olisi kaivoslain 170 a §:n nojalla merkittävä. Pykälä olisi uusi. Kaivosviranomaisen on jo ennen lain voimaantuloa pitänyt kaivosrekisteriä, johon se on merkinnyt ehdotettavassa pykälässä mainitut tiedot.

Kaivosrekisteriin olisi pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan merkittävä vireille saatettu lupahakemus, hakijan nimi ja yhteystiedot.

Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan rekisteriin olisi merkittävä lupahakemuksesta aiheutuneet toimenpiteet.

Pykälä 1 momentin 3 kohdan mukaan rekisteriin olisi merkittävä kaivoslain nojalla myönnetyt luvat ja annetut päätökset.

Pykälän 1 momentin 4 kohdan mukaan rekisteriin olisi merkittävä luvanhaltijan nimi ja yhteystiedot.

Pykälän 1 momentin 5 kohdan mukaan rekisteriin olisi merkittävä lupatunnus, luvan myöntämispäivä ja voimassaoloaika.

Pykälän 1 momentin 6 kohdan mukaan rekisteriin olisi merkittävä lupa-alueen nimi, pinta-ala ja sijainti sekä mitä kaivosmineraalia esiintymässä on ilmoitettu olevan.

Pykälän 1 momentin 7 kohdan mukaan rekisteriin olisi merkittävä vastaanotettu varausilmoitus, varauspäätös ja varauspäätöksen voimassaoloaika.

Pykälän 1 momentin 8 kohdan mukaan rekisteriin olisi merkittävä kaivosviranomaisen vuosittain vahvistama louhintakorvaus.

Pykälän 1 momentin 9 kohdan mukaan rekisteriin olisi merkittävä luvan siirtoa koskeva hakemus.

Pykälän 1 momentin 10 kohdan mukaan rekisteriin olisi merkittävä malminetsintäluvan, kaivosluvan tai kaivosoikeuden panttaus.

Pykälän 1 momentin 11 kohdan mukaan rekisteriin olisi merkittävä kaivosrekisteriin merkityn oikeuden tai luvan raukeaminen tai peruuttaminen.

Pykälän 1 momentin 12 kohdan mukaan rekisteriin olisi merkittävä hallintopakkoa koskeva asia.

Pykälän 1 momentin 13 kohdan mukaan rekisteriin olisi merkittävä valtioneuvoston myöntämä kaivosaluelunastuslupa.

Pykälän 1 momentin 14 kohdan mukaan rekisteriin olisi merkittävä valtioneuvoston puolto malminetsintäluvan voimassaolon jatkamiselle.

Pykälän 1 momentin 15 kohdan mukaan rekisteriin olisi merkittävä muut tiedot, joita kaivosviranomaisen velvollisuuksien suorittamiseksi on aiheellista merkitä kaivosrekisteriin.

49 §. *Voimaantulo.* Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026. Asetuksella kumottaisiin voimassaoleva valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta 391/2012.

5. Vaikutukset

Ehdotuksella ei ole itsenäisiä taloudellisia vaikutuksia. Asetusehdotus tarkentaa kaivoslakia. Pääosa muutoksista liittyy kesällä 2023 voimaan tulleen kaivoslain uudistamisen yhteydessä säädettyihin uudistuksiin, joiden perussäännökset sisältyvät lakiin. Kaivoslain uudistuksen vaikutuksia arvioidaan hallituksen esityksessä kaivoslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 126/2022 vp). Tarkentavalla sääntelyllä selkeytetään eräiden kaivoslain säännösten sisältöä. Ehdotus selkeyttäisi lakitasoa yksityiskohtaisemman sääntelyn avulla kaivoslain mukaisten hakemusten laatimista, käsittelyä ja päätösten tekoa.

Esityksessä ehdotetut jälkitoimenpiteitä koskevat tarkentavat säännökset selkeyttäisivät kaivoksen sulkemiseen liittyviä kaivoslain mukaisia velvollisuuksia ja tukisivat osaltaan kaivosten sulkemiseen liittyvien toimien asianmukaisuutta ja vakuuden kattavuuden arviointia kaivoslain uudistuksen hengen mukaisesti. Jälkitoimenpiteiden alan ei odoteta muutosten perusteella odoteta laajenevan nykyisestä, eikä niitä koskevan sääntelyn siten katsota aiheuttavan uutta kustannustaakkaa yrityksille. Yritysten olisi sen sijaan helpompi arvioida niiltä myös kaivosten lopettamisvaiheessa edellytettävien toimien laajuutta. Vastaavasti viranomaistoiminnassa rajanvedon kaivoslain ja muun lainsäädännön nojalla edellytettävien toimenpiteiden välillä odotetaan helpottuvan ja siihen liittyvän epävarmuuden vähentyvän.

Lisäksi asetuksen muutokset helpottaisivat yleisesti viranomaisvalvontaa ja parantaisivat tiedonkulkua eri osapuolten välillä sekä tukisivat osapuolten välistä yhteistyötä. Eräät uudet varausilmoituksissa sekä lupahakemuksissa edellytettävät tiedot, kuten selvitys luonnon monimuotoisuuden huomioon ottamisesta hankkeessa ovat uusia ja voivat aiheuttaa jossain määrin uutta hallinnollista taakkaa toiminnanharjoittajille. Sääntely kuitenkin perustuu kaivoslain vaatimukseen ja edistää osaltaan kaivosviranomaisen toiminnan sujuvuutta. Kaivoslain mukaan kaivosluvassa on muun muassa annettava tarvittavat määräykset kaivosalueen toimintojen sijoittelusta ottaen huomioon vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen. Ehdotus vahvistaisi osaltaan luonnon monimuotoisuuden huomioimista kaivoslain mukaisessa toiminnassa.

Asetuksen sääntelyn, jossa säädettäisiin tarkemmin kaivoslain 34 ja 38 §:issä tarkoitettusta asian selvittämisestä ja yhteistyömenettelystä saamelaiden kotiseutualueella, kolttala-alueella ja erityisellä poronhoitoalueella yhteistyö sääntelyn voidaan katsoa edistävän saamelaiden perustuslaillisia oikeuksia, jotka on turvattu perustuslain (731/1999) 17 §:n 3 momentissa ja 121 §:n 4 momentissa.

Asetuksella säädettäisiin lisäksi eräistä kansallisen turvallisuuden kannalta näkökulmien huomioimiseksi tarpeellisista seikoista. Asetuksen 35 §:ssä täsmennettäisiin kansallisen turvallisuuden kannalta keskeisiä lausunnonantajia ja tilanteita, joissa näiltä on pyydetty lausunto. Näin voidaan varmistaa, että

kaivosviranomaisen pystyy riittävän tarkasti arvioimaan niitä tilanteita. Kaivosviranomaisen voi tämän pohjalta harkita esimerkiksi tarvetta pyytää lisätietoja toiminnanharjoittajasta sekä harkita hakemuksen siirtämistä työ- ja elinkeinoministeriön käsiteltäväksi kaivoslain säännösten mukaisesti. Sääntelyn voidaan siten katsoa vahvistavan edellytyksiä huomioida kansallisen turvallisuuden näkökohdat kaivoslain mukaisessa lupaharkinnassa.

6. Valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä.

Asetusluonnos oli lausunnoilla lausuntopalvelussa 28.6.2024 — 31.8.2024. Asetusluonnoksesta pyydettiin lausunto seuraavilta tahoilta:

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Etelä-Savon ELY-keskus, Etelä-Savon maakuntaliitto, Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Geologian tutkimuskeskus, Hämeen ELY-keskus, Hämeen liitto, Itä-Suomen aluehallintovirasto, Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Kainuun ELY-keskus, Kainuun liitto, Kaivosteollisuus ry, Keski-Pohjanmaan liitto, Keski-Suomen ELY-keskus, Keski-Suomen liitto, Korkein hallinto-oikeus, Kymenlaakson liitto, Lapin aluehallintovirasto, Lapin ELY-keskus, Lapin Kullankaivajain Liitto ry, Lapin liitto, Lounais-Suomen aluehallintovirasto, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, maa- ja metsätalousministeriö, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Maanmittauslaitos Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa, Metsähallitus, Oikeuskanslerinvirasto, oikeusministeriö, Paliskuntain yhdistys, Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan liitto, Pohjanmaan ELY-keskus, Pohjanmaan liitto, Pohjois-Karjalan ELY-keskus, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Pohjois-Pohjanmaan liitto, Pohjois-Savon ELY-keskus, Pohjois-Savon liitto, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, puolustusministeriö, Päijät-Hämeen liitto, Saamelaiskäräjät, Satakunnan ELY-keskus, Satakuntaliitto, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK, Suomen Kuntaliitto ry, Suomen luonnonsuojeluliitto, Suomen ympäristökeskus SYKE, Suomen Yrittäjät ry, Säteilyturvakeskus, Teknologiateollisuus ry, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes, Uudenmaan ELY-keskus, Uudenmaan liitto, Vaasan hallinto-oikeus, valtiovarainministeriö, Varsinais-Suomen ELY-keskus, Varsinais-Suomen liitto, ympäristöministeriö, Teollisuusliitto ry, Kolttien kyläkokous

Asetus on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa.

7. Lausuntopalaute

Luonnoksesta saatiin 26 lausuntoa.

Annettujen lausuntojen nojalta asetusta muokattiin monilta osin. Muokkauksia tehtiin esimerkiksi seuraaviin pykäliin ja niiden perusteluihin:

1 §:stä poistettiin siihen ehdotettu uusi informatiivinen säännös ilmoitusvelvollisuuden alasta.

4, 11 ja 15 §:t. - Avoimia yleisötilaisuuksia koskevia pykäläehdotuksia muokattiin yhdenmukaisiksi.

12 § - Tarkennettiin kullanhuuhdonta-alueen jälkitoimenpiteitä koskevan pykälän 5 kohtaa kohtuullistamalla ns. lapiokaivuuta koskevaa vaatimusta.

Asetusehdotukseen lisättiin uusi malminetsinnän jälkitoimenpiteitä tarkentava 5 §.

17§ - Pykälää muokattiin paremmin vastaamaan viranomaisyhteistyössä tehtyä määrittelyä kaivoslain ja –asetuksen alaan kuuluvista toimenpiteistä. Lisäksi muokattiin vesienhallintarakenteiden purkamista koskevaa velvoitetta lisäämällä siihen varaus, jonka mukaan purkaminen on tehtävä ainoastaan vesienhallintarakenteiden jäädessä tarpeettomiksi.

19 §, 24 §, 31 § - Pykälää muokattiin lisäämällä niihin maininta, että selvitys ja arviointi on tehtävä saatavilla olevien tietojen valossa, jotta varmistetaan, ettei selvitysvelvollisuus muodostu kohtuuttomaksi luvan hakijan kannalta. Lisäksi 31 §:stä korjattiin virheellinen viittaus ja pykälän perusteluja muokattiin tulkintaväärinkäsitysten välttämiseksi.

26 § - Mielenpitojen ja muistutuksen tueksi järjestettävän yleisötilaisuuden ja laadittavan pöytäkirjan tarkoitusta selvennettiin asetusehdotuksen perustelumuiotioon kaivoslaki ja sen perustelut huomioon ottaen. Lisäksi tarkennettiin tilaisuudesta tiedottamista koskevaa 2 momentin muotoilua.

35 § - Pykälää muokattiin tarkentamalla kansallisen turvallisuuden kannalta keskeisiä lausunnonantajia ja tilanteita, joissa näiltä on pyydetty lausunto.

41 § Lain ja asetuksen välisen ristiriidan välttämiseksi katsottiin tarpeelliseksi selkeyttää 3 momentin muotoilua virkettä poistamalla siitä eräitä mainintoja.

20, 22, 25 ja 46 §:t Muutettiin pykälien muotoilua teknologianeutraalimmaksi.

Useat lausunnoista liittyivät ympäristöllisten seikkojen huomioon ottamiseen. Asetusluonnoksen muokkauksessa kuitenkin pysyä kaivoslain alaan kuuluvien säännösten mukaisissa sisällöissä. Sen vuoksi merkittävää osaa ehdotuksista ei katsottu mahdolliseksi ottaa huomioon. Lausunnoista kävi ilmi tarve selventää useita perustelujen osia siltä osin kuin olemassa olevaa oikeustilaa ei ehdoteta muutettavan. Näistä kohdista poistettiin tulkintaväärinkäsitysten välttämiseksi esimerkiksi jo olemassaolevan asetuksen pohjalta vakiintuneiden käytäntöjen kuvauksia.

8. Voimaantulo

Valtioneuvoston asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026 lukien.